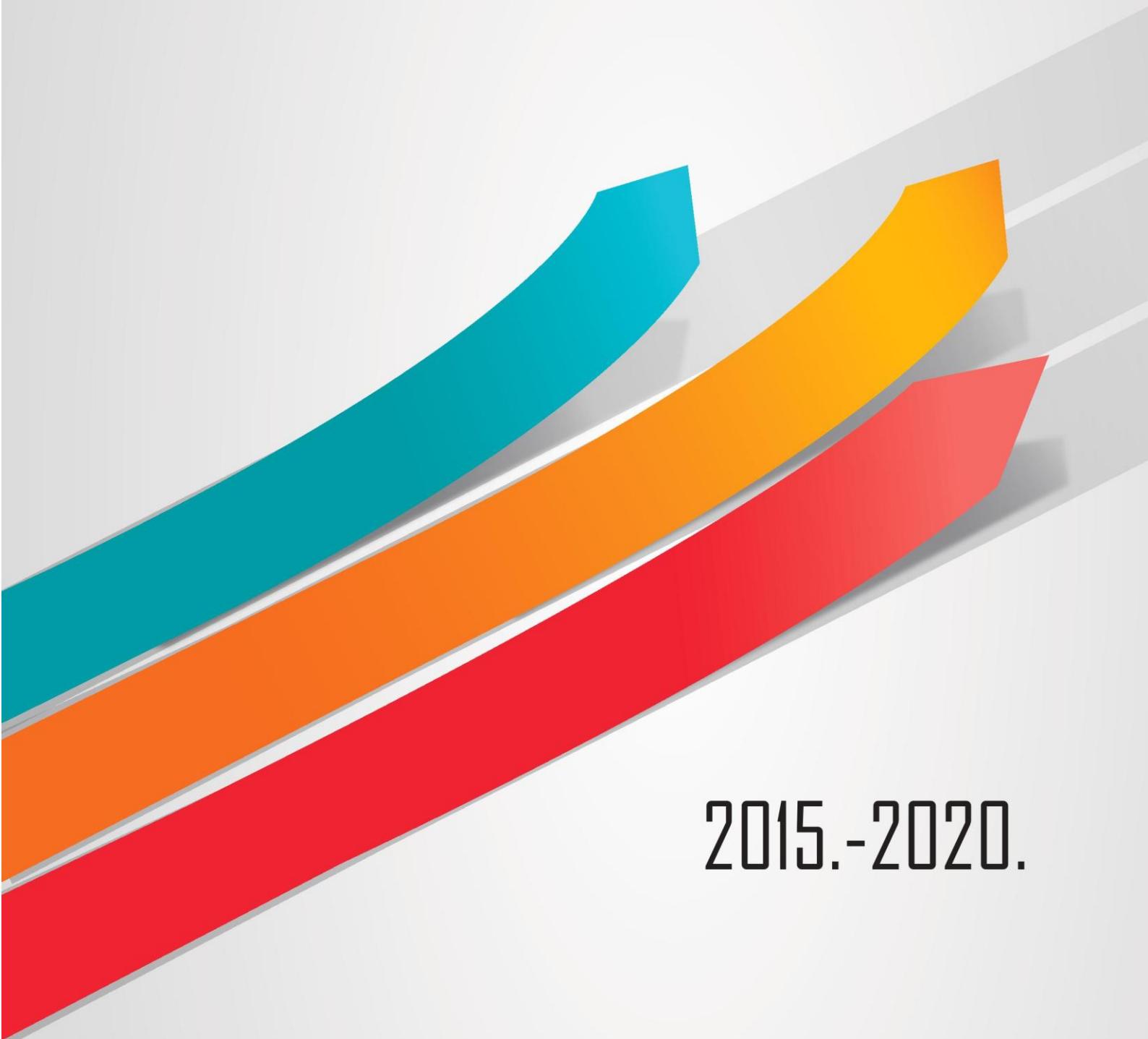

STRATEŠKI PROGRAM GOSPODARSKOG RAZVOJA OPĆINE ČAČINCI

2015.-2020.

SADRŽAJ

1. OPĆI PODACI	4
1.1. GEOPROMETNI POLOŽAJ	4
1.2. POVJEST OPĆINE ČAČINCI	6
1.3. KLIMA I RELJEF	7
1.4. HIDROGRAFSKA OBILJEŽJA	8
2. STANOVNIŠTVO	9
3. RADNA SNAGA.....	13
3.1. ZAPOSLENOST	13
3.2. NEZAPOSLENOST	13
4. GOSPODARSTVO.....	16
4.1. PODUZETNIŠTVO I OBRTNIŠTVO.....	16
4.2. PODUZETNIČKE ZONE.....	19
4.3. POLJOPRIVREDA.....	20
4.4. ŠUMARSTVO	21
4.5. LOV I RIBOLOV.....	22
4.6. TURIZAM	23
4.7. ČLANSTVO U LAG-u „PAPUK“	25
5. KOMUNALNA INFRASTRUKTURA	27
5.1. PROMETNA INFRASTRUKTURA.....	27
5.2. TELEKOMUNIKACIJSKA INFRASTRUKTURA.....	27
5.3. ELEKTROOPSKRBA.....	27
5.4. PLINOOPSKRBA.....	28
5.5. VODOOPSKRBA.....	28
5.6. ODVODNJA.....	28
5.7. GOSPODARENJE OTPADOM	29
5.8. JAVNA RASVJETA	29
5.9. GROBLJA	29
6. PRIRODNA I KULTURNΑ BAŠTINA	30
6.1. PRIRODNA BAŠTINA	30
6.2. KULTURNΑ BAŠTINA	30
7. DRUŠTVENE DJELATNOSTI I INFRASTRUKTURA.....	33
7.1. JAVNA UPRAVA.....	33
7.2. PREDŠKOLSKO OBRAZOVANJE	33
7.3. OSNOVNOŠKOLSKO OBRAZOVANJE.....	34
7.4. ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB.....	35
7.5. CIVILNO DRUŠTVO	35

7.6. JAVNI PROSTORI	37
8. METODOLOŠKI OKVIR	39
9. SWOT ANALIZA.....	40
10.VIZIJA OPĆINE ČAČINCI.....	43
11. RAZVOJNI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE.....	44
STRATEŠKI CILJ 1. RAZVIJENO GOSPODARSTVO.....	45
PRIORITET 1.1. RAZVOJ MALOG I SREDnjEG PODUZETNIŠTVA I OBRTNIŠTVA	45
PRIORITET 1.2. RAZVOJ POLJOPRIVREDE	50
PRIORITET 1.3. RAZVOJ KONTINENTALNOG TURIZMA	53
STRATEŠKI CILJ 2. UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA	58
PRIORITET 2.1. UNAPREĐENJE SOCIJALNIH, ZDRAVSTVENIH I OBRAZOVNIH USLUGA	58
PRIORITET 2.2. IZGRADNJA I POBOLJŠANJE KOMUNALNE I PROMETNE INFRASTRUKTURE	61
PRIORITETE 2.3. JAČANJE CIVILNOG DRUŠTVA I DRUŠTVENIH SADRŽAJA ZA MLADE.....	64
STRATEŠKI CILJ 3: ZAŠTITA OKOLIŠA.....	67
PRIORITET 3.1. GOSPODARENJE OTPADOM I ODRŽIVO UPRAVLJANJE PROSTOROM.....	67
PRIORITET 3.2. ENERGETSKA EFIKASNOST I OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE	70
12. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA ZA PROVEDBU STRATEGIJE.....	74
13. FINANCIJSKI PLAN	75
14. PROVEDBA STRATEGIJE.....	80
15. POVEZANOST I USKLAĐENOST STRATEGIJE RAZVOJA OPĆINE ČAČINCI S DRUGIM STRATEŠKIM DOKUMENTIMA HIJERARHIJSKI VIŠIH RAZINA.....	81
16. PROCJENA O UTJECAJU STRATEŠKIH CILJEVA, PRIORITETA I MJERA STRATEŠKOG PROGRAMA NA ZAŠTITU OKOLIŠA.....	83
17. ZAKLJUČAK	84

1. OPĆI PODACI

1.1. GEOPROMETNI POLOŽAJ

Virovitičko-podravska županija nalazi se na kontinentalnom dijelu Republike Hrvatske na prostoru dodira Središnje i Istočne Hrvatske. Prostire se na površini od 2.022,03 m² i zauzima 14. mjesto po veličini u Republici Hrvatskoj.

Graniči sa četiri županije i to Koprivničko-križevačkom, Bjelovarsko-bilogorskom, Požeško-slavonskom i Osječko-baranjskom županijom, te na sjeveru s Republikom Mađarskom. Na području županije nalazi se 188 naselja, koja su ustrojena u 16 jedinica lokalne samouprave. Županija obuhvaća 3 grada (Orahovica, Slatina i Virovitica) i 13 općina (Crnac, Čačinci, Čađavica, Gradina, Lukač, Mikleuš, Nova Bukovica, Pitomača, Sopje, Suhopolje, Špišić Bukovica, Voćin, Zdenci).

Upravno, administrativno i gospodarsko središte Županije je grad Virovitica. Virovitičko-podravska županija broji 84.836 stanovnika sa prosječnom gustoćom naseljenosti od 42 stanovnika/km².

Slika 1: Položaj Virovitičko-podravske županije u Republici Hrvatskoj

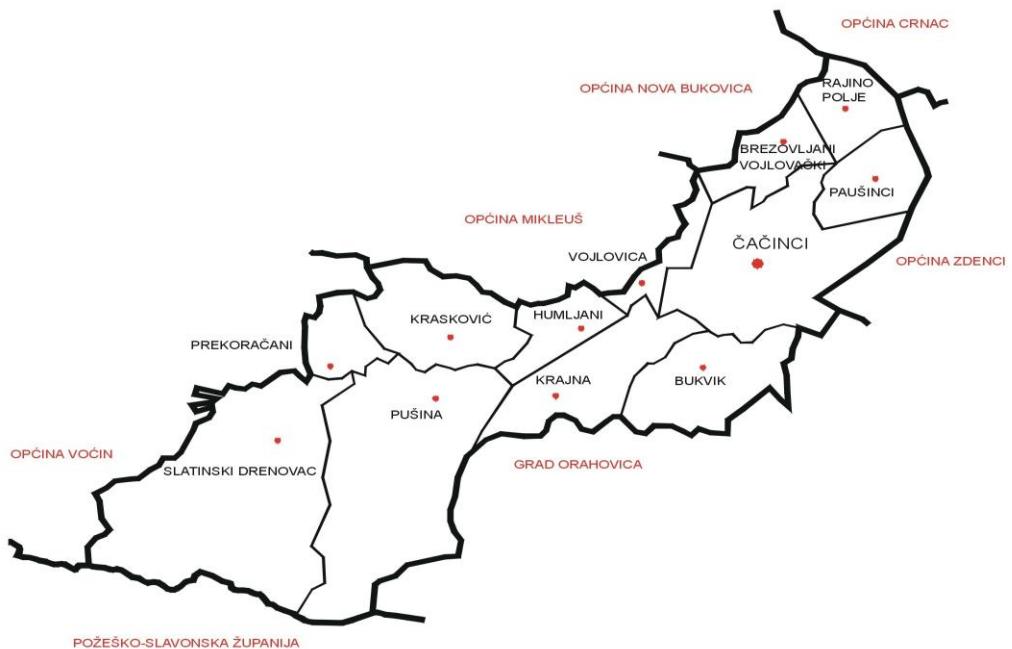

Virovitičko-podravska županija ima relativno povoljan položaj u Republici Hrvatskoj, te u mjeri u kojoj su obilježja geoprometnog položaja povoljnija moguće je lakše i racionalnije organizirati razvoj toga područja, uspostaviti bolju prometnu mrežu i urediti prostorni razmještaj gospodarskih i društvenih aktivnosti, a za što Virovitičko-podravska županija ima sve potrebne kapacitete. Položaj Virovitičko-podravske županije značajan je jer je najkraća i prometno najpogodnija veza srednjeg Podunavlja i srednjeg Jadrana, a longitudinalni pravac koji slijedi tok rijeke Drave povezuje Hrvatsku sa zapadnim i istočnim susjedima.

Jedna od općina na području spomenute županije je Općina Čačinci koja je smještena u jugoistočnom dijelu županije na prostoru Slavonskog gorja. Sa sjeverne strane graniči s Općinama Mikleuš, Nova Bukovica i Crnac, na istoku s Općinom Zdenci, s južne strane graniči s Gradom Orahovica i Požeško-slavonskom županijom, s zapadne strane s Općinom Voćin.

Općina obuhvaća 12 naselja: Brezovljani Vojlovički, Bukvik, Čačinci, Humljani, Krajna, Krasković, Paušinci, Prekoračani, Pušina, Rajino Polje, Slatinski Drenovac i Vojlovica. Površina Općine je 145,02km², zauzima 7,17% površine Vitovitičko – podravske županije i jedna je među većim općinama. Središte općine je naselje Čačinci sa 73,3 % ukupnog stanovništva općine, a iako nije najveće naselje prema njemu gravitiraju sva ostala naselja, dok je naselje Čačinci nositelj razvoja ovog ruralnog područja.

Slika 2: Naselja u Općini Čačinci

1.2. POVIJEST OPĆINE ČAČINCI

Početkom 16. stoljeća započinje naseljavanje područja današnje Općine Čačinci zbog povoljnog položaja uz rijeke Voćinku, Vojlovicu i Kranju.

Za vrijeme turske vladavine, Turci ovo područje naseljavaju Vlasima, pa prema popisu koji datira iz 1698. godine, bilo je 11 vlaških kuća.

Pred sam kraj turske vladavine na ovom prostoru koji se znatno povećao, nalazilo se 25 hrvatskih sela sa oko 170 obitelji, 8 srpskih sela sa oko 35 obitelji i 400 muslimanskih obitelji koje su se raspadom turske vladavine odselile. Njihovim preseljenjem je ostao prazan prostor koji je bio temelj za doseljavanje novog stanovništva. Na iseljen prostor 1702. godine započinje doseljavanje Srba iz Bosne, te nastanjuju selo Rajino Polje koje je bilo napušteno.

Tijekom 19.st. u naselje Čačince i okolna naselja doseljavaju se Hrvati iz Like, Dalmacije i Hrvatskog Zagorja. Doseljavaju se u jako velikom broju, pa su naselja u Općini Čačinci poprimila „zagorska“ i „dalmatinska“ obilježja. Veliki broj Starograđana iz Dalmacije naseljava Čačince, zagorci naseljavaju naselje Paušince, a u Humljane dolaze porodice sa područja Like.

Obzirom na stalna doseljavanja ljudi iz svih krajeva, u to vrijeme na području Općine Čačinci živjelo je 60% Srba od ukupnog broja stanovništva, a Čačinci su uz Voćin bili jedina općina gdje je prevladavalo srpsko stanovništvo.

Intenzivan porast broja stanovnika započeo je početkom 20 stoljeća, pa 1900. godine broj stanovnika je 2 715, da bi se 1910. godine povećao na 4 232 stanovnika, a 1931. godine je vidljiv znatan porast na 6 488 stanovnika.

U to vrijeme na području današnje Općine Čačinci brojna je bila i njemačka zajednica o čemu i danas svjedoče tipične njemačke kuće. Početkom Drugog svjetskog rata Nijemci napuštaju ovo područje.

Važan povijesni događaj za Općinu Čačinci dogodio se 1920. godine kada je na tom području izgrađena prva elektrana (trafostanica). O važnosti toga događaja govori to da je spomen na nju ovjekovječen na grbu općine, zlatna munja koja simbolizira navedenu elektranu prolazi kroz mlinski kamen koji je drugi važan element na grbu jer većina stanovništva je zaposlena u mlinu koji se nalazi u Općini Čačinci.

1.3. KLIMA I RELJEF

Klimatske osobine prostora Općine Čačinci mogu se okarakterizirati kao klima kontinentalnog tipa gdje su jeseni u pravilu toplije od proljeća. Proljeće se odlikuje naglim porastom temperature i prijelazom u ljeto iz relativno oštре zime, pa je razdoblje proljeća kratko.

Prosječna godišnja temperatura zraka na ovom području kreće se od 10° do $10,35^{\circ}\text{C}$. Minimum padalina javlja se kasno u ljeto, početak jeseni i u tijeku zime. Raspored padalina u tijeku vegetacijskog perioda pogoduje većini poljodjelskih kultura.

Obilježja ovog tipa klime su i česta odstupanja od režima padalina, što može rezultirati pojavama suše ili viškom padalina koje ako se javi u kasno proljeće ili rano ljeto negativno utječe na prinose poljodjelskih kultura. Padaline u obliku snijega javljaju se u prosincu, siječnju i veljači. Najveći broj dana s mrazom javlja se u zimskom, a manje u jesenskom i proljetnom dijelu godine. Pojave magle su također karakteristične za jesenske i zimske mjesecce, a ukupni godišnji broj dana s maglom iznosi 11,5 dana. Prosječna mjesečna vrijednost relativne vlage zraka je 70%.

Prema godišnjoj ruži vjetrova najdominantniji su vjetrovi jugozapadnog, južnog i sjevernog smjera. Ukupni godišnji broj dana s jakim vjetrom je svega 0,4%, što je gotovo beznačajno, a ako se pojavljuju onda je to u ljetnim mjesecima. Olujni vjetrovi na ovom području su rijetki.

Prostor Općine Čačinci karakterizira složena geološka građa.

Reljef prostora općine podijeljen je na dva osnovna tipa. Sjeverni dio je nizinski, dio je prostora pridravske ravnice i dio otvorenog panonskog prostora, a južni dio čine obronci Slavonskoga gorja (obronci lanca Papuka).

Konačnim formiranjem reljefa i procesima erozije i denundacije nastali su deluvijalno proluvijalni i aluvijalni sedimenti, koji pokrivaju dolinska i nizinska područja. Područje Slavonskog gorja predstavlja geološki najsloženije i najinteresantnije područje sjeverne Hrvatske. Najstarije stijene ovog područja su prekambrijski metamorfiti. Glavnu masu čine gnajsevi s granatom, staurolitom, rijeđe distenom i silimanitom.

Na području zapadnog Papuka gornjotrijaske naslage prelaze postupno u jurske sedimente koji se sastoje od tanko-pločastih vapnenaca. Slavonsko gorje se dijeli na više tektonskih jedinica od kojih je za područje općine bitna tektonska jedinica Papuk. Lanac Papuka nije kompaktan i jedinstven, već je razveden poprečnim udolinama duž vodotoka koji pripadaju slivu rijeke Vojlovice, odnosno rijeke Drave.

1.4. HIDROGRAFSKA OBILJEŽJA

Područje Općine Čačinci obiluje vodnim resursima, te je uz šume, voda jedan od najvažnijih resursa toga područja. Vodne površine na području općine zauzimaju 197,61 km². Kroz područje Općine Čačinci protječu vodotoci Vojlovica, Voćinska, Krajna, Vojlovica-Voćinska, Pištanac II, te brojni brdski potoci. Općina pripada vodnom području sliva Drave i Dunava, slivno područje „Karašica-Vučica“.

Brdsko-ravničarski vodotoci su snježno-kišnog režima u hladnom razdoblju godine. Oni su bujičnog karaktera pa u vrijeme kiša dovode s brdskog dijela sliva mnogo vode i nanosa koji se taloži na nizinskom dijelu te su prijetnja poljoprivrednim kulturama, objektima i stanovnicima ovog kraja.

U nizinskom dijelu vodotoci su uređeni, regulirani i održavaju se sukladno mogućnostima, ali je potrebno u suradnji s resornim ministarstvima i poduzećima provesti mjere zaštite od mogućih elementarnih nepogoda.

2. STANOVNIŠTVO

Ljudski potencijali imaju važnu ulogu u ukupnom razvoju i valorizaciji prostora, a promjene u njegovim obilježjima utječu na sveukupne društvene odnose i strukturu. Za analiziranje mogućeg razvojnog potencijala Općine Čačinci potrebno je analizirati strukturu stanovništva.

Prema podacima Državnog zavoda za statistiku iz 2011. godine na području Općine Čačinci staneće 2.802 stanovnika u 1.042 kućanstva. Udio stanovništva općine u ukupnom stanovništvu Virovitičko-podravske županije, koje broji 84.836 stanovnika, iznosi 3,30% te je po ovom pokazatelju općina među manjima u županiji.

Naselje Čačinci kao administrativno središte općine, najznačajnije je naselje sukladno veličini, broju stanovnika, sadržajima, kao i po gospodarskom značaju. Podatak da je 75% od ukupnog broja stanovnika nastanjeno na području naselja Čačinci ukazuje na monocentričnost općine.

Tablica 1. Kretanje broja stanovnika Općine Čačinci prema naseljima od 1981. do 2011. god.

NASELJA OPĆINE ČAČINCI	<i>Broj stanovnika</i>			
	Popis 1981.	Popis 1991.	Popis 2001.	Popis 2011.
Brezovljani Vojlovički	140	107	73	50
Bukvik	373	301	249	199
Čačinci	2667	2617	2349	2110
Humljani	283	235	181	129
Krajna	105	73	31	15
Krasković	165	113	13	-
Paušinci	283	256	217	168
Prekoračani	48	44	5	-
Pušina	458	391	57	33
Rajino Polje	83	66	46	30
Slatinski Drenovac	362	307	72	50
Vojlovica	7	18	15	18
OPĆINA ČAČINCI	4974	4528	3308	2802

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, 2011.

Iz prikazanih podataka vidljivo je da u posljednjih trideset godina broj stanovnika u Općini Čačinci kontinuirano pada, te se u razdoblju od 1981. do 2011. godine broj stanovnika smanjio za čak 44%. Na području Općine Čačinci svih 12 naselja bilježi pad stanovništva kroz godine.

Na kretanje ukupnog broja stanovnika općine vrlo negativno se odražava prirodno kretanje stanovnika (niski natalitet i visoki mortalitet) i prostorna pokretljivost stanovnika (migracije), posebice mladih koji zbog nezaposlenosti odlaze u veća urbana središta Hrvatske, ali i inozemstvo u potrazi za poslom i kvalitetnijim životom.

Ne promijene li se navedeni trendovi, Općina Čačinci će u budućnosti imati nepovoljne društvene i gospodarske posljedice (nestašica radno sposobnog stanovništva i povećanje broja starog stanovništva) koji će imati nepovoljan učinak na gospodarske aktivnosti i životni standard općine.

Prosječna gustoća naseljenosti na području Općine Čačinci iznosi 19 stan/km², što je daleko ispod županijskog (45 stan/km²) i državnog prosjeka (75,71 stan/km²). Naselje Čačinci je najgušće naseljeno sa 158,94 stan/km², a najrjeđe naseljena područja u općini su Pušina i Krajna sa manje od 2 stan/km². Naselja Krasković i Prekoračani su nenaseljena.

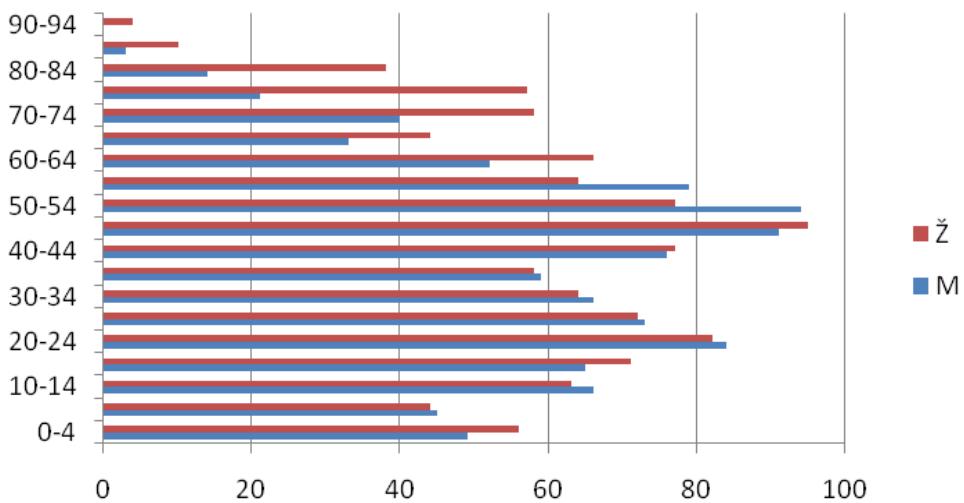
Tablica 2. Gustoća naseljenosti prema naseljima Općine Čačinci

Naselja	Broj stanovnika	Površina (km ²)	Gustoća naseljenosti (stan/km ²)
Brezovljani Vojlovički	50	6,31	7,92
Bukvik	199	10,87	18,31
Čačinci	2110	20,62	102,33
Humljani	129	5,05	25,54
Krajna	15	10,03	1,50
Krasković	-	10,90	-
Paušinci	168	6,56	25,61
Prekoračani	-	5,15	-
Pušina	33	29,13	1,13
Rajino Polje	30	5,37	5,59
Slatinski Drenovac	50	31,39	1,59
Vojlovica	18	3,64	4,95
UKUPNO	2802	145,02	19,32

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, 2011.

Dobno-spolna struktura je najvažnija demografska struktura stanovništva. Ona je prikaz biološkog sastava stanovništva, odnosno sastava stanovništva prema dobi i spolu.

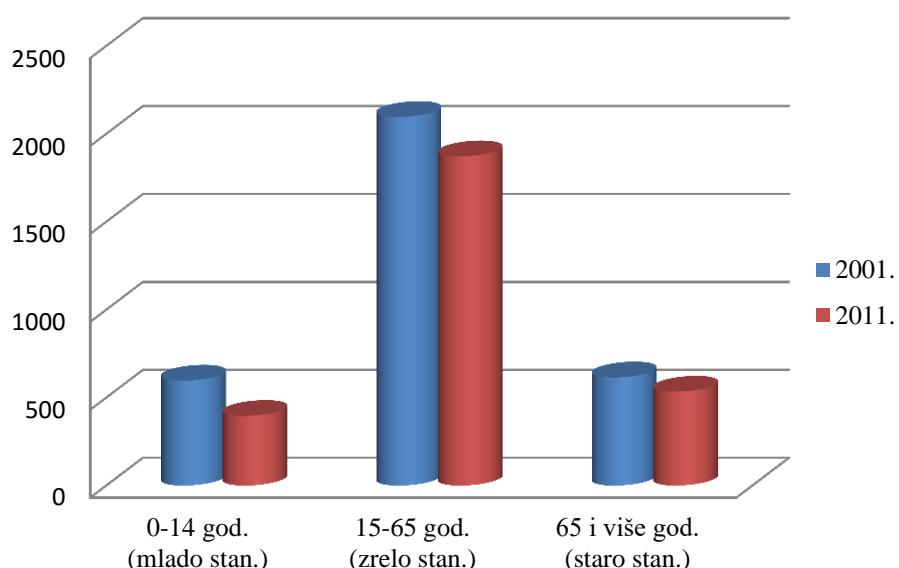
Grafikon 1: Dobno spolna struktura stanovništva

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, 2011.g.

Popis stanovništva iz 2011. godine prikazuje da na području Općine Čačinci stane 1.471 žena i 1.331 muškarac, što ukazuje da u spolnoj strukturi stanovništva općine, kao i u ostaku Republike Hrvatske, prevladavaju žene, s udjelom od 52 %. Podjelom stanovništva na mlado (0-14 godina starosti), zrelo (15-64 godine) i staro (>65 godina), te usporedbom podataka iz 2001. i 2011. godine razvidno je kako dominantni demografski proces koji obilježava suvremeno društvo nije zaobišao niti područje Općine Čačinci.

Grafikon 3: Dobna struktura stanovništva Općine Čačinci, usporedba 2001. i 2011. godine

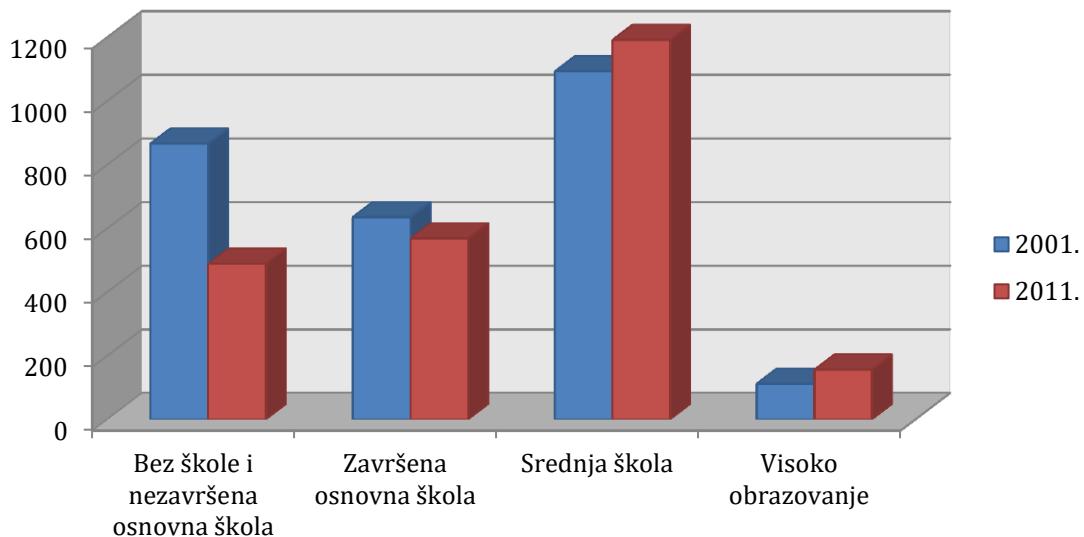
Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, 2011.g.

Iako je u promatranom razdoblju došlo je do smanjenja udjela mladog, zrelog i starog stanovništva, podaci i dalje ukazuju na prisutnost procesa starenja stanovništva. Starenje stanovništva ima većinom negativne implikacije na daljnji demografski i gospodarski razvoj.

U demografskom pogledu, proces starenja stanovništva negativno utječe, kako na ukupno kretanje, tako i na strukturu stanovništva, dok u gospodarskom smislu, starenje stanovništva utječe na smanjenje broja stanovnika u radnoj dobi te na stupanj aktivnosti ukupnog stanovništva.

Što se tiče obrazovne strukture stanovništva, od ukupno 2.406 stanovnika, starih 15 i više godina, 50% (1.192 osobe) ima srednju stručnu spremu, 24 % (569 osoba) ima završenu osnovnu školu, udio visoko obrazovanih je 6 % (156 osoba), dok ukupno 489 osoba ima nižu stručnu spremu, odnosno završenu osnovnu školu ili niži stupanj obrazovanja, što je 20% od ukupnog broja stanovnika općine.

Grafikon 4: Obrazovna struktura stanovništva, usporedba 2001. i 2011. godina

Izvor podataka: Državni zavod za statistiku, 2011. g.

Usporedbom podataka iz 2001. i 2011. godine vidljivo je da je na području Općine Čačinci došlo do poboljšanja obrazovne strukture stanovništva. Zabilježeno je smanjenje udjela osoba niže stručne spreme, te povećanje udjela osoba srednje, te više i visoke stručne spreme.

Jedna od zakonitosti društvenog razvoja je povećanje obrazovne razine stanovnika općine. Obrazovanje je pokretač gospodarskih i društvenih promjena, te napredak Općine Čačinci.

Općina Čačinci bilježi trend odlijeva stanovništva što predstavlja jasan signal upozorenja, te je temeljna zadaća općinske uprave zaustavljanje ovog trenda kroz stvaranje uvjeta za ulaganje i otvaranje novih radnih mesta čime bi se zadržalo stanovništvo na tom području.

3. RADNA SNAGA

Razvoj ljudskog kapitala je važan čimbenik u gospodarskom i društvenom razvoju Općine Čačinci. Ostvarivanje konkurentnog gospodarstva zahtjeva poboljšanje sposobnosti radne snage, a to nije kratkotrajna aktivnost koja se može brzo ostvariti, nego je dugotrajan proces koji zahtjeva ustrajnost, sposobnost i vještine cijelokupnog društva.

3.1. ZAPOSLENOST

U pogledu zaposlenosti na području Općine Čačinci, sukladno podacima Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, na dan 31.05.2015. godine ukupno su evidentirane 302 zaposlene osobe, od čega 175 muškaraca i 127 žena.

Tablica 3. Osiguranici mirovinskog osiguranja prema osnovama osiguranja

Osnova osiguranja	Broj osiguranika
Radnici kod pravnih osoba	184
Radnici kod fizičkih osoba	54
Obrtnici	29
Poljoprivrednici	26
Samostalne profesionalne djelatnosti	3
Produženo osiguranje	6
Ukupno	302

Izvor podataka: Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, svibanj 2015.g.

Temeljem gore navedenih podataka, vidljivo je da 61% zaposlenih čine radnici kod pravnih osoba, slijede radnici kod fizičkih osoba s udjelom 18%, obrtnici s udjelom 10%, te poljoprivrednici s udjelom 9%.

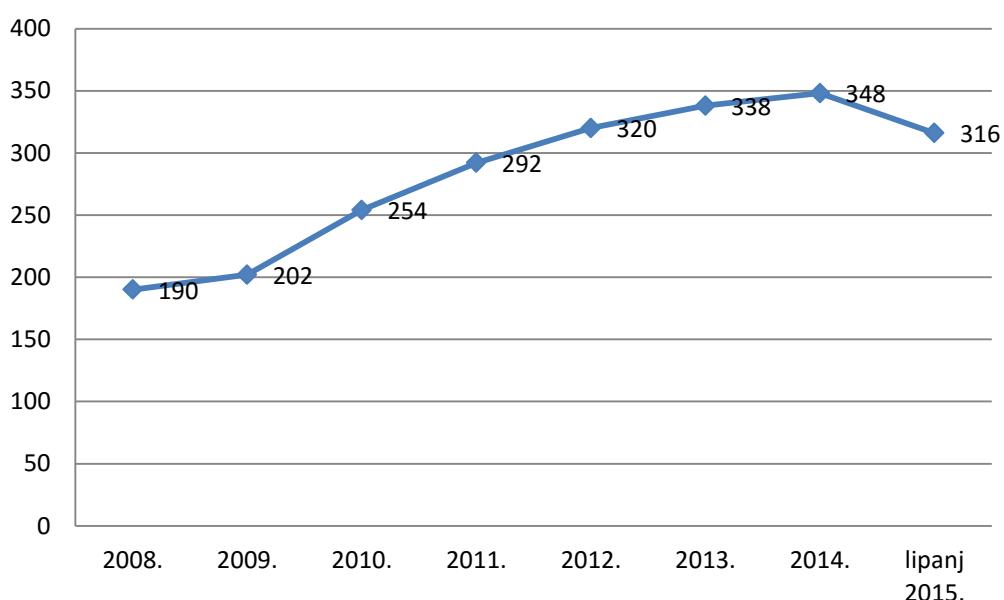
3.2. NEZAPOSLENOST

Problem nezaposlenosti egzistencijalni je problem svakog pojedinca i sredine u kojoj žive. Jedan od ključnih problema na području općine je nazaposlenost mlađe dobne skupine koja napušta mjesto stanovanja i zbog zapošljavanja odlaze u veće urbane sredine.

Prema podacima Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, u lipnju 2015. godine, na području Općine Čačinci registrirano je 316 nezaposlenih osoba, od čega 144 muškarca i 172 žene.

Od ukupno 316 nezaposlenih osoba, 47 osoba je bez radnog iskustva, 6 osoba je s invaliditetom, a 51 nezaposlena osoba ima status hrvatskog branitelja. Također, 84 osobe, odnosno 27% svih nezaposlenih pripada u kategoriju dugotrajno nezaposlenih osoba (osoba koje su u evidenciju Hrvatskog zavoda za zapošljavanje dulje od 2 godine).

Grafikon 5: Kretanje broja nezaposlenih u razdoblju od 2008. do lipnja 2015. godine

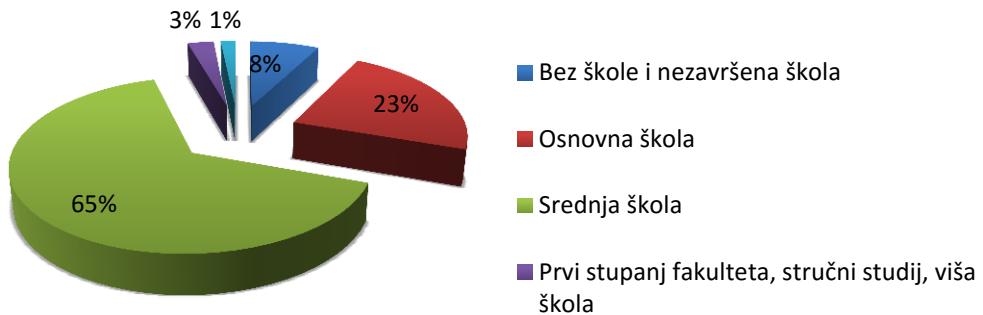

Izvor podataka: HZZ, lipanj 2015.g.

Promatrajući ukupan broj nezaposlenih na području Općine Čačinci u posljednjih 7 godina, vidljiv je kontinuirani rast broja nezaposlenih, koji svoj vrhunac bilježi krajem 2014. godine. U posljednjem promatranom razdoblju (lipanj 2015.) došlo je do promjene trenda te je забиљежен pad broja nezaposlenih zbog početka turističke sezone i sezonskog zapošljavanja radnika.

Što se tiče obrazovne strukture nezaposlenih, najveći udio čine osobe sa završenom srednjom stručnom spremom (65%) i to pretežito uslužna i trgovacka zanimanja. Značajan je i broj osoba bez škole i sa završenom osnovnom školom (30%) koje su zbog niskog obrazovanja u vrlo nepovoljnem položaju na tržištu rada, te su im vrlo mali izgledi prilikom pronaleta novog posla. Najmanji broj nezaposlenih bilježi se u skupini visokoobrazovanih stanovnika (4%).

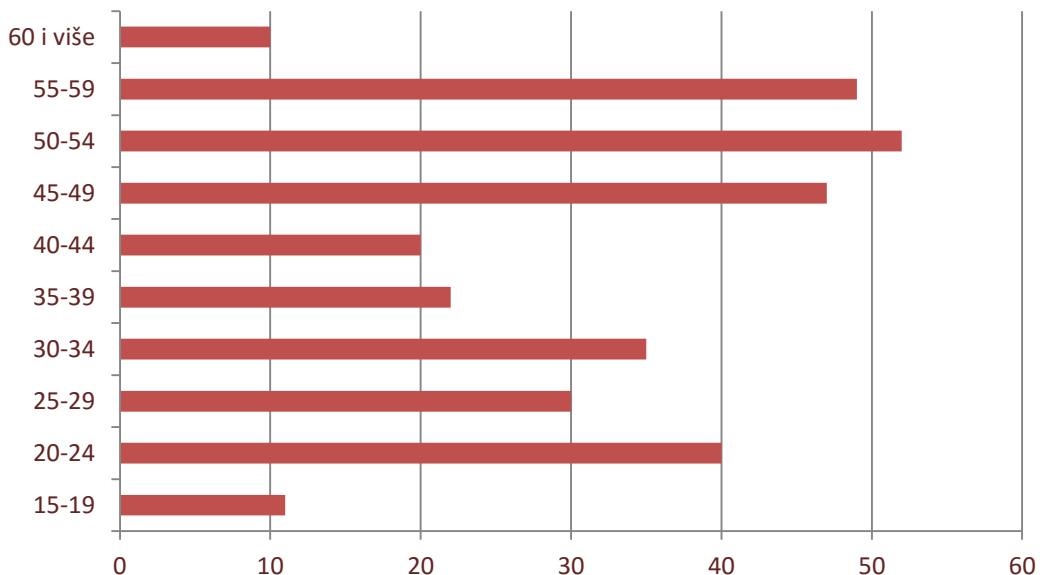
Grafikon 6: Obrazovna struktura nezaposlenih na području Općine Čačinci

Izvor podataka: Hrvatski zavod za zapošljavanje, lipanj 2015.g.

Što se tiče dobne strukture nezaposlenih osoba, 111 osoba (35%) pripada skupini teže zapošljivih osoba starijih od 50 godina, a 81 (26%) osoba je u skupini mlađih nezaposlenih do 29 godina.

Grafikon 7: Dobna struktura nezaposlenosti na području općine

Izvor podataka: Hrvatski zavod za zapošljavanje, lipanj 2015.g.

4. GOSPODARSTVO

Na području Općine Čačinci djeluju mala i srednja poduzeća i obrti, a većina njih se bave prerađom drva, prerađom i konzerviranjem voća te uslužnim djelatnostima. Poljoprivredna proizvodnja je jedna od glavnih gospodarskih djelatnosti Općine Čačinci. Kvalitetne poljoprivredne površine uglavnom su eksploatirane u primarnoj poljoprivrednoj proizvodnji koja predstavlja sirovinsku osnovu za postojeće prehrambene kapacitete. Poljoprivreda je organizirana kroz poljoprivredna gospodarstva čiji je broj promjenjлив jer je određeni broj stanovnika zaposlen u drugim djelatnostima te se poljoprivrednom proizvodnjom bave kao dopunskom djelatnosti.

Očuvana i netaknuta priroda veliki je potencijal za razvoj ruralnog kontinentalnog turizma koji je u današnje vrijeme sve više zastupljen u Rebulici Hrvatskoj.

4.1. PODUZETNIŠTVO I OBRTNIŠTVO

Prema podacima Registra poslovnih subjekata na području Općine Čačinci registrirano je ukupno 13 poduzeća, od čega je 12 društava s ograničenom odgovornošću, te jedno jednostavno društvo s ograničenom odgovornošću.

Mala i srednja poduzeća i obrti ključni su izvor zaposlenja na području Općine Čačinci, stvaraju poduzetnički duh i potiču inovacije. Poduzetnici i obrtnici često imaju poteškoće u dobivanju finansijske potpore i kredita, a njihova ograničena finansijska sredstva onemogućuju pristup novim tehnologijama i inovacijama.

Najveći problemi s kojima se susreću poduzetnici i obrtnici je regulatorno okruženje u Republici Hrvatskoj koje se ne može ocijeniti povoljnim za razvoj malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva. Kompleksnost regulatornih procedura je glavna prepreka u provođenju poduzetničkih aktivnosti.

Određenim mjerama potrebno je potaći razvoj malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva s ciljem da se poveća broj radnih mesta te sprječi odlazak mladih, obrazovanih ljudi s područja Općine Čačinci.

Tablica 4. Aktivna poduzeća na području Općine Čačinci

Rb	Naziv poslovnog subjekta	Adresa	Glavna djelatnost
1.	Pan Parket d.o.o.	Glavna 140, 33514 Čačinci	Proizvodnja furnira i ostalih ploča od drva
2.	Matešić d.o.o.	Glavna 163, 33514 Čačinci	Proizvodnja ostalih proizvoda od drva, proizvoda od pluta, slame i pletarskih materijala
3.	Processus d.o.o.	Braće Radića 28, 33514	Proizvodnja ostalih proizvoda

		Čačinci	od drva, proizvoda od pluta, slame i pletarskih materijala
4.	Spajić d.o.o.	Braće Radića 34, 33514 Čačinci	Ostala prerada i konzerviranje voća i povrća
5.	Vitaflora d.o.o.	Braće Radića 32, 33514 Čačinci	Proizvodnja gnojiva i dušičnih spojeva
6.	Čačinci Trans d.o.o.	Glavna 128, 33514 Čačinci	Ostali kopneni prijevoz putnika
7.	Hećimović d.o.o.	Kolodvorska 6, 33514 Čačinci	Trgovina na malo dijelovima i priborom za motorna vozila
8.	Cingel d.o.o.	Matije Gupca 26, 33514 Čačinci	Računalno programiranje
9.	Paviljon d.o.o.	Mlinska 52, 33514 Čačinci	Inžinerstvo i s njim povezano tehničko savjetovanje
10.	In Parket d.o.o.	Glavna ulica 140, 33514 Čačinci	Piljenje i blanjanje drva
11.	Zemont d.o.o.	Bana Jelačića 22, 33514 Čačinci	Uvođenje instalacija vodovoda, kanalizacije i plina i instalacija za grijanje i klimatizaciju
12.	Medo d.o.o.	Ivana Takača 38, 33514 Čačinci	Uzgoj ostalih životinja
13.	Uniflex j.d.o.o.	Kralja Zvonimira 10, 33514 Čačinci	Cestovni prijevoz robe

Izvor podataka: Registar poslovnih subjekata, lipanj 2015.g.

Prema gospodarskim djelatnostima, najviše je poslovnih subjekata koji se bave prerađivačkom industrijom te uslužnim djelatnostima. Prema broju zaposlenih, 12 gospodarskih subjekata nalazi se u kategoriji malih poduzeća, dok je samo jedan gospodarski subjekt u kategoriji srednjeg poduzeća.

Uz male poduzetnike, značajnu ulogu u lokalnom gospodarstvu čine i obrtnici, kojih je na području općine Čačinci prema podacima Obrtnog registra ukupno 20:

Tablica 5. Obrtnici registrirani na području Oopćine Čačinci

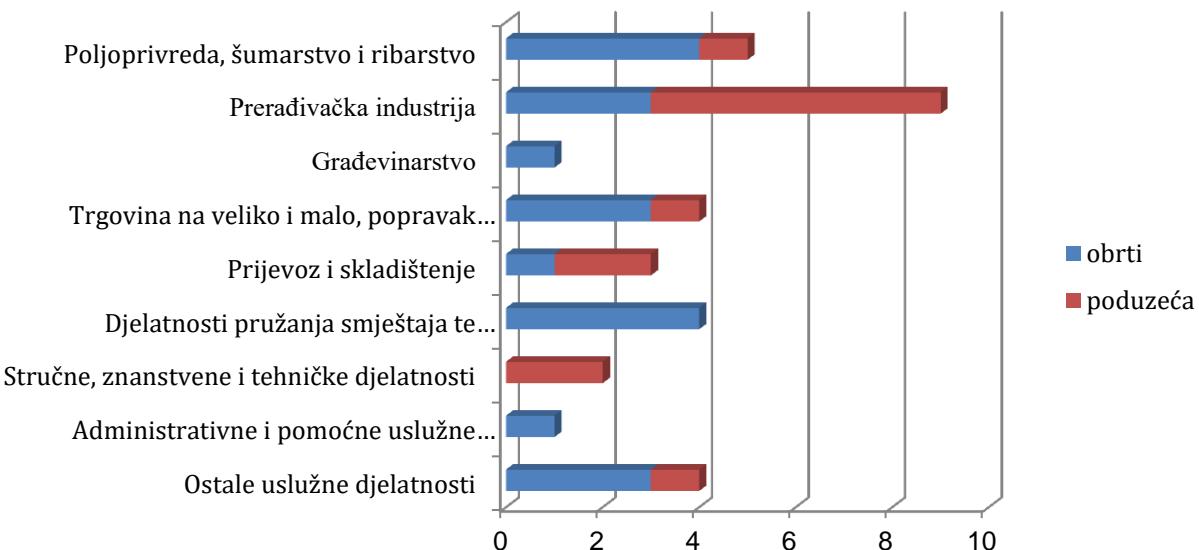
Rb	Naziv poslovnog subjekta	Adresa
1.	Pekara David	Domovinske zahvalnosti 2, 33514 Čačinci
2.	Caffe-bar Papilon	Domovinske zahvalnosti 33, 33514 Čačinci
3.	Knjigovodstveni servis	Petra Svačića 3, 33514 Čačinci

4.	Zemljani radovi Cahun	Braće Radića 4, 33514 Čačinci
5.	Acer-Usluge u šumarstvu	Kralja Tomislava 2, 33514 Čačinci
6.	Proizvodnja alkoholnih i bezalkoholnih pića „Kap prirode“	Kolodvorska 72, 33514 Čačinci
7.	Mateo elektroinstalacije	Petra Svačića 3, 33514 Čačinci
8.	S.TIM frizerski salon	Domovinske zahvalnosti 3, 33514 Čačinci
9.	Zajednički obrt Pekarna „DANADO“	Mlinska 16, 33514 Čačinci
10.	Tambure Benić	I.G.Kovačića 9, 33514 Čačinci
11.	„MIMI-PLAST“ Proizvodnja proizvoda od plastike	Munjarska 2, 33514 Čačinci
12.	DRVOPROMET	Ravna 42, 33514 Čačinci
13.	Caffe-bar i pečenjarnica ELITA	Trg dr.Franje Tuđmana 1B, 33514 Čačinci
14.	Autoprijevoznik Janko Kolačko	Braće Radića 11, 33514 Čačinci
15.	Frizerski salon „VERICA“	Glavna 30, 33514 Čačinci
16.	KAMENOKLESAR Josip Babić	Petra Preradovića 21, 33514 Čačinci
17.	„VESNA“ Krojačko, pletačka i trgovacka radnja	Lipovačka 56, 033514 Čačinci
18.	PG KNEŽEVIC	Kralja Zvonimira 7, 033514 Čačinci
19.	Obiteljsko gospodarstvo ŠIMANOVIĆ	Lipovačka 101, 33514 Čačinci
20.	Pečenjarnica „IVA“	Mlinska 2, 33514 Čačinci

Izvor podataka: Obrtni register, lipanj 2015. Godine

U naseljima Čačinci i Paušinci osiguran je razvoj malog poduzetništva i obrtništva, dok je u ostalim naseljima težište na poljoprivrednom razvoju.

Grafikon 8: Poduzeća i obrti registrirani na području Općine Čačinci prema Nacionalnoj klasifikaciji djelatnosti (NKD) 2007.

Izvor podataka: Registar poslovnih subjekata, Obrtni registar, lipanj 2015. godine

Iz grafikona je vidljivo kako je najviše poslovnih subjekata registrirano u djelnostima prerađivačke industrije te poljoprivrede, šumarstva i ribarstva, a najmanje u djelnostima građevinarstva, te administrativnim i pomoćnim uslužnim djelnostima.

4.2. PODUZETNIČKE ZONE

Izgradnjom poduzetničkih zona na području Općine Čačinci želi se potaknuti razvoj malog i srednjeg poduzetništva i privući nove financijske ulagače koji će utjecati na povećanje zaposlenosti na tom području, te će zadovoljiti dugoročne potrebe u pogledu cjelokupnog razvoja gospodarstva općine.

Inicijativa za osnivanjem poduzetničke zone pokrenuta je 2006. godine donošenjem Odluke o osnivanju i formiranju poduzetničke zone od strane Općinskog vijeća Općine Čačinci. Tom odlukom predviđena je izgradnja 3 poduzetničke zone:

- Poduzetnička zona Boćine ukupne površine 25,39 ha,
- Poduzetnička zona Selište površine 8,37 ha
- Poduzetnička zona Lipovac površine 4,49 ha.

Poduzetničke zone Lipovac i Boćine imaju riješene imovinsko-pravne odnose te svu potrebnu komunalnu infrastrukturu. Iako su spremne za rad, unutar zona još uvijek nema poduzetničkih aktivnosti. Za poduzetničku zonu Selište u izradi je Urbanistički plan uređenja (UPU).

4.3. POLJOPRIVREDA

Područje Općine Čačinci predstavlja značajan potencijal za razvoj poljoprivrede zbog plodnog tla i pogodnih klimatskih uvjeta koji omogućuju proizvodnju osnovnih biljnih vrsta kao što su žitarice (pšenica, kukuruz, ječam), te uljarice (mali dio uljane repice, soja). Razvijena je i proizvodnja voća (lješnjaci, jabuke, breskve, višnje), proizvodnja vinove loze, te povrtlarska proizvodnja koja se temelji na proizvodnji paprike, krastavaca, cikle i krumpira.

Tablica 6. Poljoprivredna kućanstva prema ukupno raspoloživom zemljištu

Broj kućanstava	821
Ukupno poljoprivredno zemljište (ha)	1.558,75
Poljoprivredno zemljište u vlasništvu (ha)	974,48
Uzeto u zakup (ha)	702,50
Dano u zakup (ha)	118,23
Ostalo zemljište (ha)	379,29

Izvor podataka: Popis poljoprivrede, 2003.g.

Iz Popisa poljoprivrede 2003. godine, evidentirano je 1938,04 ha ukupno raspoloživog poljoprivrednog zemljišta. 821 poljoprivredno kućanstvo na području općine koristi poljoprivredno zemljište ukupne površine 1.558,75 ha, od čega je 974,48 ha zemljišta u vlasništvu kućanstava, 702,50 ha zemljišta je uzeto u zakup, dok je 118,23 ha zemljišta dano u zakup.

Tablica 7: Korišteno poljoprivredno zemljište

Oranice i vrtovi (ha)	1.322,39
Povrtnjaci (ha)	15,81
Livade (ha)	106,29
Pašnjaci (ha)	61,81
Voćnjaci (ha)	33,27
Vinogradi (ha)	19,02
Neobrađeno poljoprivredno zemljište (ha)	152,92
Šume(ha)	122,40

Izvor podataka: Popis poljoprivrede, 2003.g.

U strukturi korištenog poljoprivrednog zemljišta prevladavaju oranice i vrtovi (1.322,39 ha), te livade (106,29 ha) i pašnjaci (61,81 ha).

Tablica 8: Broj kućanstava s korištenim oranicama i vrtovima

Žitarice	Krumpir	Mahunasto	Uljana	Krmno bilje	Ostalo
-----------------	----------------	------------------	---------------	--------------------	---------------

		povrće	sjemenja		povrće
427	32	4	47	25	11

Izvor podataka: Popis poljoprivrede, 2003.g.

Iz prethodne tablice vidljivo je da u većini kućanstava proizvodnja žitarica zauzima najznačajnije mjesto. Iako je za područje općine važan uzgoj ove poljoprivredne kulture, treba unaprijediti razvoj održivih oblika proizvodnje s dodanom vrijednošću i razvoj proizvodnih sustava (sušare, skladišta za žitarice itd.).

Poljoprivreda na području Općine Čačinci nedovoljno je zastupljena iako se raspolaže kvalitetnim zemljištem pogodnim za intenzivan razvoj. Nositelji poljoprivredne djelatnosti na području općine su obiteljska poljoprivredna gospodarstva koja su prema svojoj površini, proizvodnim kapacitetima i ekonomskim rezultatima mala i većinom proizvode samo za vlastite potrebe. Budući da poljoprivreda na području općine karakterizira usitnjena i nespecijalizirana proizvodnja i nerazvijeno tržište, presudno je koncipirati strateške proizvodne programe koji će omogućiti razvoj obiteljskih gospodarstava.

Najveći dio obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava koristi razmjerno male površine koje ne omogućavaju dovoljan dohodak i učinkovitu poljoprivrednu proizvodnju. Obiteljska imanja potrebno je okrupnjavati postupno zemljištem onih gospodarstava koja ih ne koriste.

Sva naselja Općine Čačinci orientirana su gotovo isključivo na poljoprivrednu proizvodnju i budući da se nalaze na relativno kvalitetnim i ekološki sačuvanim tlima poljoprivredna će djelatnost i dalje predstavljati glavnu osnovicu za gospodarski razvitak ovih naselja.

4.4. ŠUMARSTVO

Najznačajniji prirodni resurs Općine Čačinci predstavljaju i šumske površine. Površina šuma i šumskog zemljišta prema podacima Prostornog plana uređenja Općine Čačinci zauzima 6.970,16 ha, što čini 48% površine općine.

Na prostoru Općine Čačinci zastupljene su gospodarske šume i šume posebne namjene. Gospodarske šume čine 6.353,32 ha (91,15%), a šume posebne namjene 616,84 ha (8,85%) ukupne površine šumskog zemljišta. Na šumskom zemljištu u brdskim predjelima najveća je zastupljenost bukve, hrasta kitnjaka i jele, dok je u nizinskim predjelima najveća zastupljenost hrasta.

Većina šumskih površina se nalazi u državnom vlasništvu (43%) i njima upravlja JP Hrvatske šume, Uprava šuma Podružnica Našice, dok je ostatak od 5% šumskog područja u privatnom vlasništvu.

Na području općine postoje sljedeće gospodarske jedinice: Pušinska planina, Drenovačka planina, Gaj, Kokočačka planina, Pištansko prigorske šume i Obradovačke nizinske šume. Kao zaštitne šume, odnosno šume posebne namjene vode se Pušinska planina i Drenovačka planina.

Zbog velikih šumskih površina na ovom području razvijena je drvna i drvo-prerađivačka industrija. Najznačajniji gospodarski subjekti koji se bave navedenom djelatnošću su Pan Parket d.o.o., Matešić d.o.o., te Processus d.o.o.

4.5. LOV I RIBOLOV

Značajan dio šumskog zemljišta na području Općine Čačinci ima funkciju lovišta:

- L1 zajedničko otvoreno lovište br. 19 "Čačinci"
- L2 zajedničko otvoreno lovište br. 20 "Humljani"
- L3 vlastito otvoreno državno lovište br. X/4 "Jankovac"
- L4 vlastito otvoreno državno lovište br. X/3 "Gaj-Kotline"
- L5 vlastito otvoreno državno lovište br. X/8 "Orahovačka planina

Prostorom općine gospodare Lovačko društvo „Fazan“ i „Jelen-Jankovac“. Na području lovne jedinice Čačinci obitavaju sljedeće vrste divljači: divlje svinje, srna, jelen, divlja patka i fazan. Osim sportskih lovačkih priredbi, članovi lovačkog društva organiziraju ekološke akcije kao npr. čišćenje šuma i održavanje prirodnih izvora.

Na području Općine Čačinci nalazi se nekoliko destinacija za ribolov od čega su najpoznatiji rijeka Vojlovica koja je stanište kapitalnih primjera klena, podusta i potočne pastrve, te čačinački ribnjaci koji se nalaze na ulasku u Čačince sa zapadne strane pod brdom zvanim Vranovac. Čačinački ribnjaci sastoje se od dvije ribolovne površine sa bogatim ribljim fondom, te njima gospodari ŠRU "Klen".

Slika 3: Čačinački ribnjaci

4.6. TURIZAM

Općina Čačinci ima značajan potencijal za razvoj turizma koji se temelji na bogatoj prirodnoj baštini i kulturi ovog kraja, čistom okolišu, izletničko-rekreacijskim prostorima, te brojnim autohtonim osobitostima koje su preduvjeti intenzivnijeg razvoja više selektivnih oblika ruralnog turizma. Područje obiluje turističkim potencijalima koji nisu dovoljno iskorišteni. Kao vrijedni prirodni turistički resurs ističe se Park šuma Jankovac i Drenovačka srednjovjekovna utvrda Klak.

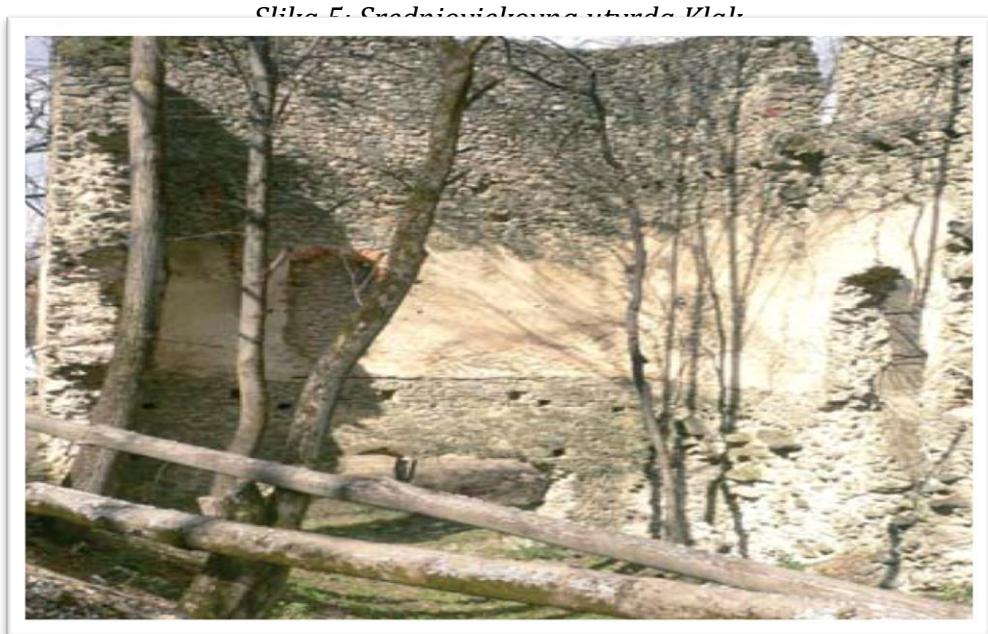
Park šuma Jankovac jedna je od najljepših gorskih dolina koja se nalazi na sjevernim obroncima Papuka na visini od 475 m. Bogata je hladnim izvorima i bistrim potocima, a okružena stoljetnom bukovom šumom. Prisutni su fenomeni krša kao što su vrtače, izvori, špilje od kojih su najpoznatije špilja grofa Jankovića i Maksimova špilja. Upravo u čast grofa Jankovića na Jankovcu je izgrađena „Grofova poučna staza“.

Poučna staza izgrađena je u najljepšem dijelu Park-sume Jankovac uz planinarski dom, jankovačka jezera i slap Skakavac. Uz stazu su postavljene poučne table sa sadržajima koje objašnjavaju pojedine prirodne ili kulturno povijesne zanimljivosti uz koje staza prolazi. Staza je prilagođena i namijenjena svima, a posebno školskoj djeci koja se uz stručno vođenje upoznaju sa vrijednostima ovog područja.

Staza je 2006. godine dobila nagradu Zeleni cvijet Hrvatske turističke zajednice, kao najbolja u kategoriji originalne turističke destinacije kontinentalne Hrvatske. Za ovo područje vezana je i duga tradicija planinarenja Slavonskim planinama, a prvi planinarski dom sagrađen je davne 1934. godine. Danas je dom potpuno obnovljen i glavno je polazište za brojne planinare i izletnike koji posjećuju Papuk.

Slika 4. Grofova poučna staza

Drenovačka srednjovjekovna utvrda, nazivana Klak, nalazi se na 305 metara nadmorske visine južno od mjesta Slatinski Drenovac. Smještena je na dominantnoj uzvisini iznad kanjona Jankovački potok. Njega slijedi prastari put, kojeg i danas nazivaju Stari drum, koji prolazi iz smjera vrha Papuka kroz Klak i nastavlja dalje prema Orahovici.

Utvrda je u tlocrtu neobičnog oblika. Budući da je smještena na uskom platou, organizirana je s obzirom na raspoloživi prostor. Sastoјi se od dvije nejednake kružne kule, a u sredini dvorišta nalazi se zdenac nepravilnog oblika. Kule su spojene zidom, a najviše pažnje posvećeno je južnom zidu koji je kontrafor. Utvrda je izgrađena od kamena i opeke, a uglovi su zidani klesanim kamenim blokovima. Zidovi utvrde sačuvani su u visini od 6 do 9 metara.

Veliki potencijal za razvoj seoskog turizma predstavljaju i obiteljska poljoprivredna gospodarstva koja se, kroz svoju osnovnu djelatnost poljoprivredu, mogu dopunski uključiti u različite oblike pružanja usluga turistima te u djelatnosti prerade na vlastitom imanju.

Prostrana lovna područja s bogatim fondom divljači omogućuju intenzivniji razvoj lovnog turizma, a bogatstvo vodenim površinama predstavlja preduvjet za jači razvoj ribolovnog turizma.

Općina turističku prepoznatljivost ostvaruje kroz brojne manifestacije: „Tijelovo u Čačincima“, „Srednjovjekovni viteški turnir“, „Čačinci Urban Fest“, „Ribička večer“, „Za bakinim stolom“. Navedene manifestacije tijekom godine privuku nekoliko tisuća posjetitelja, te promoviraju gastronomiju, kulturnu baštinu, folklor i ostale etnografske posebnosti ovoga podneblja.

S ciljem unapređivanja općih uvjeta boravka turista, razvijanja svijesti o važnosti i gospodarskim, društvenim i drugim učincima turizma, te promocije, očuvanja i unapređenja svih elemenata turističkog proizvoda, 2013. godine osnovana je Turistička zajednica Općine Čačinci.

Turizam na području Općine Čačinci još uvijek nije zaživio u dovoljnoj mjeri. Turistička infrastruktura je nedovoljno razvijena, turistička ponuda nije u dovoljnoj mjeri organizirana, marketinški i promotivni alati se tek u zanemarivoj mjeri koriste, a finansijskih sredstava kontinuirano nedostaje. Stoga je turističkom razvoju općine potrebno pažljivo pristupiti, te racionalno planirati aktivnosti u smjeru razvoja ruralnog turizma i njegovih podoblika.

4.7. ČLANSTVO U LAG-u „PAPUK“

Područje lokalne akcijske grupe „PAPUK“ (u dalnjem tekstu LAG) nalazi se u jugoistočnom dijelu Virovitičko-podravske županije. Sa istočne strane LAG graniči sa Osječko-baranjskom županijom, a na jugu sa Požeško-slavonskom županijom.

LAG „PAPUK“ obuhvaća područje pet jedinica lokalne samouprave i to: Grad Orahovica, Općine Čačinci, Zdenci, Crnac i Mikleuš.

Općina Čačinci je prostorno najveća općina na području LAG-a „PAPUK“ i zauzima 145,02 km², zatim slijedi Grad Orahovica sa 123,67 km², Zdenci sa 84,88 km², Crnac sa 79,13 km² i Mikleuš sa 35,29 km².

Slika 7: LAG „PAPUK“ unutar Virovitičko-podravske županije

Ubrzani proces globalizacije doveo je do osmišljavanja pristupa kojim bi se povezali civilni, javni i gospodarski sektor određenog područja, te na taj način generirale odluke na lokalnoj razini o potrebama i prioritetima pojedinih lokalnih zajednica.

Osnovni zadatak LAG-a je izrada i implementacija Lokalne razvojne strategije, te usmjeravanje i praćenje njene provedbe uključujući korištenje sredstava potpore, a sve u cilju poboljšanju gospodarskog stanja za građane, poduzeća i lokalne samouprave, odnosno povezivanje i ostvarenje svih potreba zajednice.

Članstvo Općine Čačinci u LAG-u „Papuk“ može znatno doprinijeti razvoju svijesti u poljoprivrednom i poduzetničkom sektoru o potrebama tržišta i podizanju kapaciteta za korištenje novih tržišnih mogućnosti, posebno uvođenjem novih tehnologija i obnovljivih izvora energije, potaknuti proizvodnju i potrošnju lokalnih poljoprivrednih proizvoda (promidžba, marketing, lanci nabave i sl.), potaknuti diverzifikaciju djelatnosti na poljoprivrednim domaćinstvima kroz razvoj selektivnih oblika turizma, očuvanje i revitalizaciju kulturne i tradicijske baštine te stvaranje dodane vrijednosti proizvoda i usluga.

LAG također promiče i potiče veću suradnju lokalnih proizvođača, pružatelja usluga i potrošača, te razvija i jača kapacitete ljudskih resursa kako bi se potaknulo lokalno zapošljavanje u ruralnim sredinama. Isto tako, LAG jača socijalne usluge te potiče uključivanje marginaliziranih, osjetljivih i socijalno-ekonomski ugroženih skupina

društva u aktivan život zajednice. Stoga je za zaključiti kako je djelovanje Lokalne akcijske grupe i implementacija Lokalne razvojne strategije u direktnoj korelaciji s izradom i implementacijom Strateškog plana gospodarskog razvoja Općine Čačinci i ostvarenjem njegovih strateških ciljeva.

5. KOMUNALNA INFRASTRUKTURA

Kvalitetna komunalna infrastruktura važan je preduvjet u kreiranju poslovnog okruženja koje je poticajno za ulaganje, ekonomski rast i otvaranje novih radnih mesta.

5.1. PROMETNA INFRASTRUKTURA

Područje Općine Čačinci svojim prometno-zemljopisnim položajem predstavlja sastavni dio spoja istočnog i zapadnog dijela Hrvatske. Područjem općine prolazi Podravska magistrala, odnosno državna cesta D-2 GP Dubrava Križovljanska (granica Republika Slovenija) - Varaždin – Virovitica – Našice – Osijek – Vukovar - GP Ilok, duljine 347,9 km, te je u nadležnosti Hrvatskih autocesta. Osim državne ceste, općinom prolaze i 2 županijske ceste, ŽC 4069 Slatinski Drenovac - Vojlovica i ŽC 4062 Čačinci - Bukvik ukupne dužine 16,91 km koje su u nadležnosti Županijske uprave za ceste Virovitičko-podravske županije.

Naselja unutar općine povezana su mrežom lokalnih cesta ukupne dužine 27,51 km, dok su ostale ceste na području općine u kategoriji nerazvrstanih cesta. Dužina nerazvrstanih cesta na području općine iznosi 57 km, od čega se na asfaltirane ceste odnosi 9 km, makadamske ceste 5 km i poljske putove 43 km. Poboljšanje cestovne prometne infrastrukture na području Općine Čačinci je jedan od glavnih prioriteta.

Što se tiče željezničkog prometa, uz sjevernu granicu grada položena je trasa željezničke pruge Dalj-Osijek-Koprivnica-Varaždin (R 202) koja je svrstana u pruge od značaja za regionalni promet. Pruga je jednokolosiječna i neelektrificirana s maksimalno dozvoljenom brzinom 100 km/h. Pristup pruzi osiguran je preko željezničkog kolodvora Čačinci koji je smješten u naselju Čačinci.

5.2. TELEKOMUNIKACIJSKA INFRASTRUKTURA

Područje Općine Čačinci u potpunosti je pokriveno fiksnim telefonskim linijama i mobilnom mrežom. ADSL mreža postoji na području svih naselja općine.

5.3. ELEKTROOPSKRBA

Područje Općine Čačinci električnom energijom opskrbljuje Elektroslavonija Osijek, Pogon Orahovica. Elektroopskrbna mreža je funkcionalno i tehnički u dobrom stanju i za prijenos električne energije sadržava samo objekte na 110 kV naponskoj razini. Glavna spojna točka za napajanje Općine Čačinci je TS 35/10 kV.

5.4. PLINOOPSKRBA

Distribuciju prirodnog plina na području Općine Čačinci obavlja Papuk d.o.o. Orahovica. Na distributivnu mrežu spojeno je naselje Čačinci putem koje se opskrbljuje 75% stanovništva. U sustavu distribucije prirodnog plina izrađena je srednjetlačna plinoopskrbna mreža, ukupne dužine 23 km. Za naselja Bukvik, Čačinci, Humljani, Krajna, Pušina i Slatinski Drenovac postoje izvedbeni projekti razvodne plinske mreže. Sadašnja opskrba odvija se na način da se plin preuzme putem primopredajnih mjerno-redukcionih stanica snabdjevača sistema INA-Industrija nafte d.d. Zagreb i to tako da Općina Čačinci plin preuzima na primopredajnoj mjerno-redukcijskoj stanici u Čačincima i distribuira plin putem mreže potrošačima.

5.5. VODOOPSKRBA

Razvitak vodoopskrbnog sustava i proširenje vodovodne mreže jedan je od prioritetnih zadataka općine. Vodoopskrbni sustav izgrađen je na području naselja Čačinci i Bukvik, te je na vodovodnu mrežu priključeno 82% stanovništva. Vodoopskrba na području općine vrši se putem crpilišta „Fatovi“ Orahovica koje se nalazi sjeverno od Orahovice, na Orahovačkoj terasi koja se izdiže u rubnom dijelu dravske nizine, na dodiru sa sjevernim padinama Papuka.

Stanovnici naselja koja nisu pokrivena vodoopskrbom, vodom se opskrbljuju iz kopanih, rijeđe bušenih bunara kojima je zahvaćen prvi vodonosni horizont gdje je voda podložna onečišćenju s površine.

U Općini Čačinci u budućem se razdoblju planira riješiti problematika opskrbe vodom u naseljima Paušinci i Humljani.

5.6. ODVODNJA

Sustav prikupljanja, odvodnje i pročišćavanja otpadnih vodna najslabije je razvijen na prostoru općine. Odvodnja otpadnih voda riješena je samo u naselju Čačinci.

Odvodni sustav izgrađen je kao polurazdjelni. Nema uređaja za pročišćavanje voda tako da se otpadne vode direktno ispuštaju u vodotok.

U većini naselja, sela i zaselaka fekalne otpadne vode rješavaju se septičkim taložnicama, dok se oborinske vode odvode uglavnom otvorenim kanalima ili cestovnim jarcima u najbliže vodotoke. Najveći broj septičkih jama je procjedno, bez dna, pa se otpadna voda direktno infiltrira u podzemlje i u vodonosne slojeve.

5.7. GOSPODARENJE OTPADOM

Na području općine organizirani odvoz otpada postoji samo u naselju Čačinci. Uslugu odvoza otpada pruža komunalno poduzeće «Papuk» Orahovica, koje otpad prikuplja jednom tjedno i odvozi ga na odlagalište Tuk Orahovica.

U Općini Čačinci nisu postavljeni zeleni otoci, te se ne vrši selektivno prikupljanje otpada. Na području općine postoje dva divlja odlagališta i njihovo saniranje bi trebalo biti jedan od prioriteta općine jer predstavljaju opasnost za ljudsko zdravlje, biljni i životinjski svijet, te onečišćuju okoliš.

S ciljem unapređenja sustava gospodarenja komunalnim otpadom, u sljedećem se razdoblju planira nabava posuda za odvojeno prikupljanje otpada iz kućanstava, te nabava i postavljanje zelenih otoka.

5.8. JAVNA RASVJETA

Javna rasvjeta izrađena je na području svih naselja Općine Čačinci. Sukladno mogućnostima, Općina Čačinci započela je s modernizacijom i proširenjem sustava javne rasvjete. U naselju Čačinci, u Ravnoj ulici postavljena su moderno dizajnirana rasvjetna tijela LED tehnologije koja su ekološki prihvatljiva i energetski učinkovita u odnosu na dosadašnju tehnologiju. Nova javna rasvjeta utječe na sigurnost u prometu budući da je značajno poboljšana kvaliteta rasvjetljenosti na prometnica u naselju Čačinci.

5.9. GROBLJA

Na području Općine Čačinci uređena su groblja u naseljima Čačinci, Rajino Polje, Brezovljani Vojlovički, Bukvik, Humljani, Krajna, Pušina, Slatinski Drenovac i Paušinci. U naseljima Čačinci, Bukvik, Humljani i Paušinci osigurana je osnovna infrastruktura kroz izgradnju mrtvačnica. Kapaciteti groblja za sada zadovoljavaju potrebe, te se u budućem razdoblju ne planira proširenje groblja.

6. PRIRODNA I KULTURNA BAŠTINA

Prirodno i kulturno nasljeđe čini iznimno vrijedan dio prostora i identiteta Općine Čačinci. To je značajan razvojni resurs, koji istodobno podrazumijeva i obvezu zaštite istog, stoga očuvanje kulturne i prirodne baštine mora biti obuhvaćeno planovima budućeg razvoja ovog područja.

6.1. PRIRODNA BAŠTINA

Od područja prirodne baštine na prostoru Općine Čačinci, najviši stupanj uživa Park prirode Papuk koji obuhvaća prostorno najveći dio planine Papuk, prostire se na površini od 336 km² (33 600 ha), te se nalazi administrativno na području dviju županija, Požeško-slavonske i Virovitičko-podravske.

Uz Općinu Čačince, na području Parka prirode Papuk nalaze se sljedeće općine i gradovi: Kaptol, Velika, Brestovac i Grad Kutjevo (Požeško-slavonska županija), te Općina Voćin i Grad Orahovica (Virovitičko-podravska županija). Dio parka obuhvaća južnu stranu Općine Čačinci.

Unutar Parka prirode Papuk nalaze se brojna područja koja imaju veći stupanj zaštićenosti nego ostali dijelovi parka. Status posebno zaštićenih područja dobili su zbog svojih neuobičajenih značajki koje ih manifestiraju kao jedinstvene u području, regiji, zemlji ili čak i šire. Jedan od takvih područja je Jankovac koji je zbog svojih izuzetnih prirodnih ljepota 1955. godine proglašen zaštićenom Park-šumom. Na Jankovcu je izgrađena „Grofova poučna staza“ koja prolazi najljepšim dijelovima Park šume.

6.2. KULTURNA BAŠTINA

Prema podacima Ministarstva kulture, na području Općine Čačinci svojim se spomeničkim vrijednostima izdvajaju dva kulturna dobra:

Tablica 7. Popis zaštićenih kulturnih dobara u općini Čačinci

Oznaka dobra	Mjesto	Naziv	Vrsta kulturnog dobra
Z-4090	Slatinski Drenovac	Kulturno-povijesni krajolik Jankovac	Nepokretno kulturno dobro-kulturni krajolik
Z4715	Slatinski Drenovac	Crkva Sv. Georgija	Nepokretno kulturno dobro-po jedinačno

Izvor podataka: Ministarstvo kulture Republike Hrvatske

Kulturno-povijesni krajolik Jankovac planinarski je i izletnički predjel Papuka okružen sa svih strana šumovitim gorskim kosama s dva umjetna jezera. Svoj izgled duguje grofu Josipu Jankoviću čija se grobnica nalazi uklesana u stijenu i do nje vode drvene

stepenice. Osim bogatstva stoljetnim šumama, park šuma je zaštićena zbog izvora, jezera i slapova potoka Jankovac. Prisutni su fenomeni krša kao što su vrtače, izvori i špilje od kojih su najpoznatije špilja grofa Jankovića i Maksimova špilja. Posebnost ovom kraju daju stoljetne bukve, te zaštićene biljne i životinjske vrste: božikovina, mekolisna veprina, riječni rak te golub dupljaš.

Povijesna znamenitost je staklarsko groblje iz 19. st. gdje su se ukapali staklari iz Austrije koji su oko 1800. g. oformili staklanu znanu kao „staklana na Skakavcu“. Od groblja je ostalo sačuvano nekoliko grobova s kamenim spomenicima.

Slika 8: Staklarsko groblje

Slika 9: Zaštićena park šuma Jankovac

Jankovac je gorska dolina smještena na sjevernim obroncima Papuka na visini 475 m. Zbog svoje prirodne ljepote i čistog zraka privlači veliki broj turista. Glavni prostor okupljanja je planinarski dom .

Crkvu sv. Georgija sagradili su orahovački kaluđeri 1719. godine na mjestu nekadašnje stare rimokatoličke crkve kao jednobrodna crkva s polukružnom apsidom, te uz nju podigli i manastir. S istoka je zaštićena Jankovačkim potokom, sa sjevera potokom Šumećica, a sa zapada opkopom. Crkva je građena u kombinaciji kamena i opeke, te je rastvorena polukružnim prozorskim otvorima od kojih su neki kasnije zazidani. Glavno pročelje je u donjoj zoni rastvoren tri polukružnim ulazima od koji su dva bočna zazidana. U istoj osi s otvorima prizemlja, smještena su tri manja prozora jednostavne profilacije. Iznad visoke atike uzdiže se zvonik koji je rastvoren pravokutnim prozorskim otvorima.

Slika 10: Slatinski Drenovac - Pravoslavna crkva Svetog Georgija

7. DRUŠTVENE DJELATNOSTI I INFRASTRUKTURA

Društvena infrastruktura najvažnija je komponenta društvenog standarda neke zajednice koja značajno utječe na podizanje obrazovnog, zdravstvenog i kulturnog standarda, te ukupnu kvalitetu života na nekom području. Većina društvenih i javnih sadržaja općine grupirana je u naselju Čačinci.

7.1. JAVNA UPRAVA

Općina Čačinci ustrojena je kao jedinica lokalne samouprave unutar Virovitičko-podravske županije. U naselju Čačinci, administrativnom središtu općine, smještena je Općinska uprava, a za upravne poslove nadležan je Jedinstveni upravni odjel.

Na području Općine Čačinci sukladno Zakonu o lokalnoj, područnoj i regionalnoj samoupravi osnovani su mjesni odbori kao oblik neposrednog sudjelovanja građana u odlučivanju o lokalnim poslovima od neposrednog i svakodnevnog utjecaja na život i rad građana Općine. Na području Općine djeluje 6 mjesnih odbora: MO Čačinci, MO Brezovljani Vojlovički, MO Bukvik, MO Paušinci, MO Humljani, MO Slatinski Drenovac.

Slika 11: Zgrada Općinske uprave

7.2. PREDŠKOLSKO OBRAZOVANJE

U Čačincima dječji vrtić trenutno djeluje kao ustrojena jedinica pri Osnovnoj školi A. G. Matoša. Smješten je u neadekvatnom prostoru odnosno u jednoj učionici, a ostali potrebni prostor (sanitarni čvor, kuhinju) djeca dijele s učenicima škole. Zbog skučenog prostora prihvata djece je ograničen te vrtić radi s 2 odgajateljice i jednom mješovitom odgojnom skupinom s 25-ero djece. Interes za upis djece u vrtić svake godine je sve veći stoga je izgradnja vrtića više nego nužna.

7.3. OSNOVNOŠKOLSKO OBRAZOVANJE

Osnovna škola u Čačincima osnovana je 1910. godine. Prvi učitelj škole bio je Stanko Paunović koji je 1911. godine na oranici izvan sela dao uređiti školsku zgradu koja je bila tipična građevina austro-ugarskih vlasti. S vremenom škola postaje mala za sve veći broj učenika, te se 1931. godine u dvorištu postojeće škole gradi nova zgrada sa dvije učionice. Danas je ta zgrada školska kuhinja i blagavaonica. Tijekom 2. Svjetskog rata škola je bila opljačkana i zapaljena, te se zbog toga jedno vrijeme nastava nije održavala. Nakon rata mještani Čačinaca sami obnavljaju školsku zgradu.

Školske godine 1950./1951. u školu se uvodi osmogodišnje školovanje. 10 godina nakon toga škola slavi 50 godina postojanja i dobiva naziv „Osnovna škola Bratstvo-jedinstvo“ Čačinci. Pri školi u Čačincima radilo je i 7 područnih škola u naseljima Brezovljani, Bukvik, Humljani, Krasković, Paušinci, Pušina i Slatinski Drenovac.

Osnovna škola se danas naziva Antun Gustav Matoš i smještena je u naselju Čačinci. Školu polazi 247 učenika. Osim glavne djelatnosti u školi postoji niz izvannastavnih aktivnosti: školsko uredništvo, športski košarkaški klub, športski nogometni klub, recitatorska skupina, dramska skupina, školski zbor, plesna skupina i još mnoge druge koje svojim radom promiču kreativnost, znanja i vještine kod djece predškolske i školske dobi.

Problem na području općine je smanjenje broja djece, te uz matičnu školu na navedenom području radi samo jedna područna škola i to u Humljanima koju pohađa troje djece.

Slika 12: Osnovna škola Antun Gustav Matoš

7.4. ZDRAVSTVO I SOCIJALNA SKRB

Općina Čačinci kao jedinica lokalne samouprave svom stanovništvu osigurava uvjete za zaštitu, očuvanje i poboljšanje zdravlja kroz organizaciju zdravstvene zaštite na primarnoj razini. Ambulanta opće/obiteljske medicine, stomatološka ordinacija, te ljekarna smješteni su u naselju Čačinci. Stanovništvu općine osiguravaju sljedeće usluge zdravstvene zaštite: opća/obiteljska medicina, preventivno-odgojne mjere za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata, stomatološka zdravstvena zaštita, patronažna zdravstvena zaštita, zdravstvena njega u kući bolesnika, ljekarništvo i druge. Na području općine nema ustanova socijalne skrbi.

7.5. CIVILNO DRUŠTVO

Pod pojmom civilnog društva podrazumijeva se šira sfera društvenog života koja izravno ne pripada ni državnom ni privatnom sektoru. Ono je arena djelovanja izvan obitelji, države i tržišta u kojoj se građani udružuju u različite skupine, inicijative i organizacije kako bi postigli zajedničke interese. Kada je riječ o pravnom ustroju samih organizacija civilnoga društva u Hrvatskoj, govorimo o udrugama, zakladama i fundacijama, privatnim ustanovama, sindikatima i udrugama poslodavaca, organizacijskim oblicima vjerskih zajednica, ali i o raznim vrstama neformalnih građanskih inicijativa.

Udruge su važan čimbenik društvenog života na području Općine Čačinci. Osnivaju se kao oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih, odnosno pravnih osoba, te kroz svoje djelovanje unapređuju kvalitetu društvenih sadržaja, ali i zagovaraju interesu različitih društvenih skupina, čime pozitivno utječu na trajne društvene promjene u lokalnoj zajednici.

Prema podacima Regista udruga, na području Općine Čačinci djeluje 25 aktivnih udruga, od toga 8 sportskih udruga, 4 gospodarske udruge, 3 udruge iz područja tehničkih i ostalih djelatnosti, 2 socijalne udruge, te po jedna udruga iz područja ekologije, kulture, zaštite prava, okupljanja djece, mlađeži i obitelji i udruga domovinskog rata.

Tablica 8. Udruge koje djeluju na području Općine Čačinci

Vrsta udruga	Udruga
Sportske	Nogometni klub „Mladost“ Čačinci,
	Streličarski klub „Streličari grofa Jankovića“, Čačinci
	Športsko ribolovni klub „Klen“ Čačinci
	Kuglački klub „Mladost“ Čačinci
	Zajednica športsko ribolovnih udruga Orahovica, Čačinci, Zdenci

	Košarkaški klub „Mladost“ Čačinci
	Boćarski klub „Dalmatinac“ Bukvik
	Boćarski klub „Paklenica“ Bukvik
Tehničke	Vatrogasna zajednica Čačinci
	Dobrovoljno vatrogasno društvo Čačinci
	Dobrovoljno vatrogasno društvo Paušinci
Socijalne	Udruga umirovljenika Općine Čačinci
Kulturne	Kulturno umjetničko društvo „Čačinci“ Čačinci
Ekološke	Lovačka udruga „Fazan“ Čačinci
Gospodarske	Udruga voćara i vinogradara Čačinci,
	„Udruga obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava Općine Čačinci“
	Udruga sirara „Lipa“ Virovitičko-podravske županije
	Lovačka udruga „Jelen-Jankovac“ Slatinski Drenovac
Zaštita prava	Matica umirovljeničkih udruga Virovitičko-podravske županije
Okupljanje djece, mladeži i obitelji	Društvo naša djeca Čačinci
Udruge domovinskog rata	„Udruga zbora narodne garde Stipini sokolovi“ Orahovica
Ostale djelatnosti	Udruga povratnika Slatinski Drenovec
	Udruga Dalmatinac Bukvik
	Odred izviđača „Jastereb“ Čačinci
	Udruga roditelja Čačinci

Općina Čačinci uočila je izuzetnu važnost civilnog sektora, te u okviru svojih proračunskih mogućnosti izdvaja određena sredstva za sufinanciranje rada udruga, odnosno programskih aktivnosti.

7.6. JAVNI PROSTORI

Na prostoru oćine nekoliko je objekata koji osiguravaju prostor za okupljanje mještana i posjetitelja te organizaciju različitih društvenih sadržaja, zbog čega imaju važnu ulogu u društvenom životu lokalne zajednice.

To su Hrvatski dom kulture u naselju Čačinci, društveni domovi u naseljima Brezovljani Vojlovički, Bukvik i Paušinci, te lovački dom u naselju Slatinski Drenovci.

Uz društvene domove, mjesto brojnih manifestacija, priredbi i okupljana na području općine je sportska dvorana Osnovne škole Antun Gustav Matoš u Čačincima, te sportsko igralište smješteno u neposrednoj blizini.

PROGRAMSKI SADRŽAJ

8. METODOLOŠKI OKVIR

Strateški program gospodarskog razvoja Općine Čačinci rezultat je suradnje predstavnika Općine Čačinci i vanjskog tima konzultanata. U partnerstvo za izradu Strateškog programa razvoja uključeni su predstavnici javnog, civilnog i gospodarskog sektora.

Proces izrade dokumenata započeo je sakupljanjem svih relavantnih podataka o Općini Čačinci, te analizom istih. Analizom stanja razrađena su značajnija obilježja općine koja su razmatrana u cilju razvojnih mogućnosti. Izrađena je SWOT analiza kojom su se utvrđile prijetnje, slabosti, mogućnosti i snage Općine Čačinci nakon čega je definirana razvojna vizija.

Ovom Strategijom također su definirani svi razvojni ciljevi, prioriteti, te mјere koje su važne za realizaciju navedenih ciljeva koji su neophodni za razvoj gospodarstva, infrastrukturu, civilni i društveni sektor, okoliš i društvo u cjelini. Dugoročno razdoblje koje Strateški program gospodarskog razvoja obuhvaća primarno je usklađeno s trenutno dominantnim vremenskim okvirom za strateško planiranje/programiranje u Republici Hrvatskoj, odnosno u Europskoj uniji, kako bi se na taj način osigurala što je moguće veća povezanost i usuglašenost sa strateškim/programske dokumentima hijerarhijski viših razina.

Drugim riječima ova Strategija nastoji:

- ✓ osigurati strateško fokusiranje i usmjeravanje na potencijale Općine Čačinci koji su razvojno najperspektivniji kako bi se, uvjetno rečeno, oskudni lokalni resursi iskoristili na najučinkovitiji i održiv način
- ✓ stvoriti sveobuhvatan i konzistentan razvojni plan općine za sve ključne sektore i razvojna područja općine u kojima se namjerava stvoriti konkurentska pozicija na temelju jasno definirane vizije, strateških ciljeva, prioriteta te pripadajućih mјera ojačati ljudske resurse
- ✓ osigurati sudjelovanje šire lokalne javnosti u dugoročnom razvoju općine
- ✓ poslužiti kao mehanizam pomoću kojeg će se svim javnim i privatnim investitorima moći jasno i argumentirano predstaviti razvojne potrebe i potencijali Općine Čačinci.

Strateški program gospodarskog razvoja treba biti utemeljen na nalazima socio-ekonomiske analize, treba dati jasna strateška usmjerena, treba definirati financijski okvir za provedbu, uskladiti sa dokumentima više razine, obuhvatiti potencijalne izvore financiranja projekata, te implementaciju, nadzor i praćenje provedbe Strategije.

9. SWOT ANALIZA

SWOT analiza je glavni instrument za izradu Strateškog programa gospodarskog razvoja jer predstavlja vezu između analize trenutnog stanja i vizije o budućnosti kojom se dalje definiraju strateške odrednice razvoja.

SWOT analizom prikazuju se snage i slabosti kao unutarnji čimbenici, te prilike i prijetnje kao vanjski čimbenici koji ukazuju kako na potencijalne prijetnje gospodarskom razvoju općine, tako i na otvorene mogućnosti za budući razvoj.

SNAGE	SLABOSTI
<ul style="list-style-type: none"> • Blizina većih urbanih središta (Orahovica 9 km, Slatina 20 km, Našice 26 km) • Tradicija poduzetništva i obrtništva (13 poduzeća i 20 obrta) • Postojanje inicijative za razvoj novih poduzetničkih ideja i projekata • Izrađene poduzetničke zona Lipovac i Boćine • U izradi Urbanistički plan uređenja PZ Selište • Dobra suradnja lokalne samouprave sa susjednim općinama • Razvijena prerađivačka industrija (prerada drva i proizvodnja namještaja) • Izrađen prostorni plan kao planska i dokumentacijska podloga razvoja Općine Čačinci • Kontinuirana ulaganja u izgradnju javne infrastrukture • Osnovani mjesni odbori • Poboljšana obrazovna struktura stanovništva u posljednjih 10 godina • Izgrađena sportska dvorana • Planirano ulaganje u postojeće i nove društvene sadržaje • Iskustvo u provedbi 	<ul style="list-style-type: none"> • Nepovoljna demografska slika • Mali broj novootvorenih radnih mjesta • Relativno visoka stopa nezaposlenosti • 27% nezaposlenih osoba u kategoriji dugotrajno nezaposlenih • Značajan udio starog stanovništva • Nedovoljna kvaliteta i razina sigurnost prometnica • Nedovoljna iskorištenost prirodnih resursa za razvoj ruralnog urizma • Smanjenje broja stanovnika u posljednjih 30 godina za 44% • Nedovoljna informiranost i educiranost poduzetnika, obrtnika i poljoprivrednika o mogućnostima korištenja EU fondova • Nedostatak domaćih i stranih investicija • Odlazak mladih obrazovanih ljudi • Nedovoljno izgrađen sustav odvodnje • Nedovoljno izgrađen sustav vodoopskrbe • Nedovoljno izgrađen sustav plinske mreže na području općine • Korištenje septičkih/sabirnih jama za odvodnju otpadnih voda • Energetski neučinkovit sustav javne

<p>infrastrukturnih projekata</p> <ul style="list-style-type: none"> • Funkcionalni objekti za osnovnoškolsko obrazovanje • Turistički atraktivan i očuvan prirodni krajobraz (Park prirode Papuk, Park šuma Jankovac) • Turistički prepoznatljive manifestacije („Tijelovo u Čačincima“, „Srednjovjekovni viteški turnir“, „Čačinci Urban Fest“) • Bogatstvo prirodnim resursima • Kvalitetna šumska i poljoprivredna zemljišta • Velike površine ribnjaka • Krajobrazna i biološka raznolikost • Čist i nezagaden okoliš • Aktivna Turistička zajednica Općine Čačinci • Veliki broj udruga koje pokrivaju šira područja društvenog života 	<p>rasvjete</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljno razvijen sustav gospodarenja otpadom • Nedovoljna osvještenost građana o potrebi razvrstavanja otpada • Nedovoljna primjena energetske učinkovitosti u javnom i privatnom sektoru • Nedovoljno korištenje inovacija i novih tehnologija • Neravnomjerno razvijena sva naselja općine • Nedovoljna iskorištenost potencijala za razvoj eko poljoprivrede • Konvencionalna metoda obrade zemljišta • Usitnjjenost poljoprivrednog zemljišta • Nedovoljno korištenje potpora u poljoprivredi • Nedostatak znanja i kompetencija OPG-a koji imaju potencijal za razvoj turizma • Nedovoljna iskorištenost potencijala za razvoj izletničkog, sportsko-rekreacijskog, lovno-ribolovnog turizma • Nedovoljna iskorištenost prirodnih, kulturnih i ostalih resursa za razvoj ruralnog turizma • Nedovoljno razvijena suradnja javnog, privatnog i civilnog sektora • Nedovoljan broj neformalnih oblika obrazovanja za djecu i mlade • Nedovoljna informiranost udruga o mogućnostima korištenja EU fondova i nacionalnih programa • Nedostatak finansijskih sredstava za jači rad udruga • Nedovoljno razvijeno volonterstvo • Nedovoljna umreženost i suradnja
--	---

	<p>između udruga</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nedovoljna informiranost udruga o mogućnostima korištenja EU fondova i nacionalnih programa
PRIЛИKE	PRIЈЕТЊЕ
<ul style="list-style-type: none"> • Korištenje programa za razvoj malog i srednjeg poduzetništva • Korištenje vanjskih izvora financiranja • Privlačenje novih ulagača • Promicanje novih tehnologija vezanih za energiju i očuvanje okoliša • Olakšavanje pristupa kapitalu i novim investitorima • Poboljšanje cestovne infrastrukture • Rješavanje sustava odvodnje • Proširenje vodovodne mreže • Proširenje plinske mreže • Prekvalifikacija nezaposlenih • Razvoj selektivnih oblika turizma • Organiziranje edukacije namijenjenih poduzetnicima i poduzetnicima početnicima • Umrežavanje lokalnih poduzetnika, obrtnika i poljoprivrednika • Veliki potencijal za razvoj eko-ruralnog, sportsko-rekreacijskog, lovno-ribolovnog turizma • Stvaranje povoljne klime za ostanak mladih ljudi (posebno visokoobrazovanih) • Promicanje novih tehnologija vezanih za energiju i očuvanje okoliša • Postojanje poticajnih mjera za korištenje OIE • Daljnji razvoj turističkih sadržaja • Razvoj seoskog turizma 	<ul style="list-style-type: none"> • Stagnacija gospodarskih aktivnosti na području općine • Neučinkovita državna administracija • Česte promjene zakonske regulative • Siva ekonomija • Nedostatak domaćih i stranih investicija • Dugotrajan proces izrade (pripreme) projektne dokumentacije • Otežno financiranje poduzetničkih projekata • Nedostatak finansijskih sredstava na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini • Smanjenje broja stanovnika • Slaba kupovna moć stanovnika • Trend starenja stanovništva • Odlijev kadrova • Nedovoljno razvijena svijest o važnosti ulaganja u zaštitu okoliša • Nedostatak inicijativa na lokalnoj razini • Prirodne nepogode (poplave, suša) • Finansijska nestabilnost organizacija civilnog društva • Nedostatak sredstava za unapređenje društvenog i kulturnog života stanovništva

10. VIZIJA OPĆINE ČAČINCI

Vizija predstavlja željenu sliku društveno-gospodarskog stanja Općine Čačinci nakon ostvarenja prioriteta i provedbe zadanih mjera koje su identificirane ovim dokumentom. Sažeta je i jasna zamisao o željenom i predvidljivom postignuću u razvoju općine. Definirana je na osnovu rezultata osnovne analize, SWOT analize, razvojnih trendova u užem i širem okruženju te idejama o budućnosti općine.

Vizija je produkt ostvarenja mjera, prioriteta i strateških ciljeva gdje se ostvarenjem svake pojedine mjere povećava stupanj ostvarenosti općih ciljeva zadanih ovom Strategijom, a ostvarivanjem strateških ciljeva omogućava se ostvarenje ambiciozne vizije Općine Čačinci.

Uzajamna ravnoteža svih spomenutih čimbenika koji mogu pozitivno doprinjeti održivom rastu općine od presudne je važnosti za stanovnike kao i za unapređenje postojećeg životnog standarda.

Općina Čačinci privlačna je i gospodarski konkurentna općina s izgrađenom poslovnom i komunalnom infrastrukturom.

Zbog prirodne ruralne ljepote ovoga kraja i tradicijskih običaja općina je prepoznatljiva kontinentalna turistička destinacija, te mjesto ugodnog življenja u kojem se promiče kvaliteta života.

11. RAZVOJNI CILJEVI, PRIORITETI I MJERE

Strateški ciljevi sveobuhvatan su i konzistentan izraz očekivanih rezultata razvoja Općine Čačinci. Navedeni ciljevi opisuju namjeravane ishode te su jasno formulirani, vremenski definirani, međusobno usklaćeni te društveno i okolišno prihvatljivi. Strateški ciljevi dugoročno usmjeravaju razvoj općine, te su koncipirani na način da optimalno iskorištavaju sve snage i prilike te prevladavaju slabosti i prijetnje. Ovako postavljeni ciljevi doprinose ostvarenju vizije, a temelje se na pregledu stanja i SWOT analizi.

Za područje Općine Čačinci u razdoblju od 2015. do 2020. godine definirana su 3 strateška razvojna cilja unutar kojih su razrađeni prioriteti, te niz konkretnih mjera koje će osigurati razvoj temeljen na ključnim prioritetima.

RAZVIJENO GOSPODARSTVO

**UNAPREĐENJE KVALITETE
ŽIVOTA**

ZAŠTITA OKOLIŠA

STRATEŠKI CILJ 1. RAZVIJENO GOSPODARSTVO

Općina Čačinci se, kao i ostatak Hrvatske, suočava s dugotrajnom gospodarskom krizom, te izazovima koje sa sobom nosi globalizacija tržišta.

S druge strane ulaskom u EU hrvatski poduzetnici dobili su mogućnost nesmetanog izlaska na zajedničko tržište Europske unije. To zahtjeva od gospodarstva usklađenje gospodarskog razvoja s gospodarskim trendovima na razini Europske unije čime će osigurati konkurentnost u tržišnoj utakmici koja ih očekuje.

Evidentno je da za razvoj gospodarskih aktivnosti na području Općine Čačinci postoje uvjeti u smislu postojećih resursa, a unapređenje stanja na području općine pozitivno bi se odrazilo na broj zaposlenih stanovnika.

Na području općine prepoznata je važnost poljoprivrednih djelatnosti, a od posebne je važnosti usmjeravanje na ekološku proizvodnju. Navedeno područje obiluje neuništenim prirodnim resursima, kulturno-povijesnom baštinom što otvara prostor za razvoj turizma, posebno ruralnog, eko turizma, izletničkog uz paralelan razvoj ugostiteljskog i turističkog poduzetništva.

PRIORITET 1.1. RAZVOJ MALOG I SREDNJEV PODUZETNIŠTVA I OBRTNIŠTVA

Malo i srednje poduzetništvo predstavlja jednu od okosnica razvoja Općine Čačinci. Poduzetništvo i obrtništvo mora postati jedna od temeljnih društvenih i individualnih vrijednosti koje se razvija i afirmira.

Potrebno je ojačati poduzetničku klimu, razviti i stvoriti okolinu u kojoj bi poduzetnik prihvaćao i uvodio nove proizvode, usluge i procese, te djelovao u povoljnem poslovnom okruženju.

Poduzetničke zone trebale bi postati važan temelj za ostvarenje Strategije gospodarskog razvoja Općine Čačinci, te za budući pozitivan razvoj gospodarstva. Izgradnjom poduzetničkih zona ostvariti će se mnoge mogućnosti uspješnog i održivog gospodarskog razvoja, te za stanovništvo općine stvoriti radna mjesta koja će omogućiti stanovnicima veći i kvalitetniji standard življena.

U cilju gospodarskog razvoja važno je postići i što veći stupanj finalizacije proizvoda. Za te procese potrebno je uvesti nove tehnologije i znanje koje će svi dionici u procesu od proizvodnje do potrošnje, stjecati edukacijama.

MJERA 1.1.1. RAZVOJ INFRASTRUKTURE I PROSTORA ZA POTREBE GOSPODARSTVA I IZGRADNJA PODUZETNIČKIH ZONA

Za ubrzani gospodarski razvoj nužno je stvaranje uvjeta za razvoj poduzetništva i to: pravnog okvira, kvalitetnih programa izrađenih prema kriterijima međunarodnih finansijskih institucija, obrazovanje poduzetnika, raznovrsne poticajne mjere EU, države i lokalne samouprave.

Na području općine djeluje 13 poduzeća i 20 obrta pretežito u uslužnim djelatnostima, te prerađivačkoj industriji. Oni su najvitalniji dio gospodarstva općine, osiguravaju radna mjesta te provode prilagodbu novim uvjetima poslovanja.

Općina Čačinci ima još potencijal za razvoj malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva, no za stvaranje poduzetničke klime treba stvoriti uvjete koji će poticati investiranja.

Poduzećima je potrebno ponuditi primjerenu lokaciju gdje bi se moglo smjestiti više gospodarskih subjekata jer okupljanje poduzeća na jednom prostoru smanjuje investicije u komunalnu infrastrukturu, te omogućuje bolju suradnju među poduzećima s ciljem postizanja boljih poslovnih rezultata.

Na području općine izgrađene su 3 poduzetničke zone:

- Poduzetnička zona Boćine ukupne površine 25,39ha
- Poduzetnička zona Selište ukupne površine 8,37ha
- Poduzetnička zona Lipovac ukupne površine 4,49ha

Poduzetničke zone Lipovac i Boćine imaju riješene imovinsko-pravne odnose te svu komunalnu infrastrukturu. Iako su spremne za rad, unutar zona još uvijek nema poduzetničkih aktivnosti. Za poduzetničku zonu Selište u izradi je Urbanistički plan uređenja(UPU).

Uz dobro razrađene programe i projekte, te njihovu provedbu, izradu marketinškog plana koji ciljano privlači investitore i kontinuirano poticanje poduzetničke klime, područje Općine Čačinci ima značajne predispozicije za održivi gospodarski rast.

STRATEŠKI CILJ 1	RAZVIJENO GOSPODARSTVO
PRIORITET	1.1. RAZVOJ MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA
MJERA	1.1.1. razvoj infrastrukture i prostora za potrebe gospodarstva
CILJ MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Opremiti lokaciju za razvoj gospodarstva ❖ Razviti poduzetništvo i obrtništvo na području općine

AKTIVNOSTI MJERE	<ul style="list-style-type: none"> • Izrada projektno-tehničke dokumentacije za poduzetničku zonu Selište • Izgradnja komunalne infrastrukture u poduzetničkoj zoni Selište • Održavanje poduzetničkih zona • Priprema tehničke dokumentacije i ishodjenje građevinskih dozvola za gradnju poslovnih objekata u poduzetničkim zonama • Donošenje poticajnih mera za privlačenje investitora u poduzetničke zone • Promidžba poduzetničkih zona
NOSITELJI MJERE	<i>Općina Čačinci, poduzetnici i obrtnici</i>
RAZDOBLJE	2015.-2020.
PROVEDBE	
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA	<i>Općina Čačinci, Virovitičko-podravska županija, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo poduzetništva i obrtvištva, EU fondovi</i>

MJERA 1.1.2. UVOĐENJE NOVIH TEHNOLOGIJA I ZNANJA U GOSPODARSTVO, EDUKACIJA I UMREŽAVANJE PODUZETNIKA I OBRTNIKA

Edukacija poduzetnika i obrtnika ima cilj omogućiti poslovnim subjektima usvajanje novih znanja i vještina u procesima poslovanja, te tako unaprijediti poslovanje i povećanje konkurentnosti na tržištu. Edukacije su ključni elementi koji bi trebali biti dostupni svim dionicima gospodarskih djelatnosti, a jedan od važnih preuvjetova za gospodarski razvoj je imati sposobne i obrazovane ljude.

Umrežavanje poduzetnika i obrtnika postaje imperativ za opstanak na sve zahtjevnijem tržištu. Nakon ulaska u Europsku Uniju na tržištu djeluju poslovni subjekti koji imaju lakši, brži i jeftiniji pristup kapitalu, znanje, potrebno iskustvo i suvremenu tehnologiju. U takvim uvjetima hrvatski poduzetnici na takvome ogramnom tržištu ne mogu konkurirati niti djelotvorno prosperirati ne udruže li snage sa sebi sličnim. Umrežavanje poduzetnika jedan je od prioriteta za gospodarski razvitak općine.

U zadnje vrijeme u zemljama Europske Unije procesi inovacija rastu velikom brzinom. Nerzvijena područja slabo reagiraju na promjene i sporo prihvataju inovacije. Takva područja se trebaju suočiti s modernizacijom.

Na području Općine Čačinci raste broj nezaposlenih, koja je u velikoj mjeri, posljedica razlika u tehnologijama odnosno tehnološkim inovacijama, a i siromaštvo proizlazi iz tih razlika.

Korištenjem informacijskih tehnologija, modernizacija u proizvodnji, uvođenjem novih proizvoda s dodanom vrijednošću nastaju nove stvarnosti. Takva promjena inovacija i novih znanja uzrokovat će porast kvalitete života koji će ujedno voditi i ekonomskom rastu.

STRATEŠKI CILJ 1	RAZVIJENO GOSPODARSTVO
PRIORITET	1.1. RAZVOJ MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA
MJERA	<i>1.1.2. uvođenje novih tehnologija i znanja u gospodarstvo, edukacija i umrežavanje poduzetnika i obrtnika</i>
CILJ MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Razviti gospodarstvo zasnovano na inovacijama, znanju i suvremenim tehnologijama ❖ Ostvariti kvalitetnije poslovanje te omogućiti pristup novim tržištima za poslovne subjekte koji su međusobno povezani putem klastera
AKTIVNOSTI MJERE	<ul style="list-style-type: none"> • Uvođenje novih tehnologija u procese proizvodnje s ciljem unapređenja učinkovitosti • Razvoj informatizacije u gospodarstvu • Pružanje potpora u modernizaciji opreme • Poticanje umrežavanja poduzetnika i obrtnika putem klastera uključujući poduzetnike iz drugih općina i županija s ciljem boljeg plasmana proizvoda • Educiranje poduzetnika o uvjetima kreditiranja i dobivanja finansijskih potpora iz EU fondova • Usmjeravanje poduzetnika prema inovativnim oblicima proizvodnje • Razvoj novih proizvoda temeljenih na visokoj dodanoj vrijednosti
NOSITELJI MJERE	<i>Općina Čačinci, poduzetnici i obrtnici</i>
RAZDOBLJE	<i>2015.-2020.</i>
PROVEDBE	
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA	<i>Općina Čačinci, Virovitičko-podravska županija, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo poduzetništva i obrtništva, EU fondovi</i>

MJERA 1.1.3. PRIVLAČENJE NOVIH INVESTICIJA U PODUZETNIČKE ZONE

Na području Općine Čačinci predviđene su 3 poduzetničke zone: poduzetnička zona Boćine, poduzetnička zona Selište i poduzetnička zona Lipovac. Poduzetničke zone Lipovac i Boćine imaju riješenu komunalnu infrastrukturu, ali još uvijek unutar zona nema poslovnih subjekata.

Privlačenje novih investicija u poduzetničke zone jedna je od mjera prioriteta razvoja malog i srednjeg poduzetništva i obrtništva kojoj je cilj privući značajan broj investitora koji će ulagati u gospodarstvo, prije svega u proizvodne djelatnosti, te stvoriti prepostavke za kontinuirani gospodarski rast.

Ovom mjerom potrebno je osigurati poslovnim subjektima ulaganje u poduzetničku zonu smanjenjem cijene zemljišta, smanjenjem cijene komunalnih doprinosa i komunalnih naknada, te pomoći pri ishođenju dozvola koja su potrebne za izgradnju gospodarskih objekata, a sve s ciljem većeg broja zaposlenih na području općine i povećanjem životnog standarda stanovnika.

STRATEŠKI CILJ 1	RAZVIJENO GOSPODARSTVO
PRIORITET	1.1. RAZVOJ MALOG I SREDNJEG PODUZETNIŠTVA
MJERA	1.1.3. privlačanje novih investicija u poduzetničke zone
CILJ MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Novi investitori u poduzetničkim zonama ❖ Povećanje broja radnih mesta dolaskom investitora u poduzetničke zone
AKTIVNOSTI MJERE	<ul style="list-style-type: none"> • Poticanje investitora za ulaganje u poduzetničke zone (niske cijene zemljišta, niske cijene priključenja na komunalnu infrastrukturu) • Promocija poduzetničkih zona te pružanje informacija potencijalnim ulagačima • Pomoći pri ishođenju građevinskih dozvola i ostale potrebne dokumentacije za izgradnju objekata u poduzetničkim zonama • Priprema projekata za sufinanciranje iz EU fondova
NOSITELJI MJERE	<i>Općina Čačinci, poduzetnici i obrtnici</i>
RAZDOBLJE	<i>2015.-2020.</i>
PROVEDBE	
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA	<i>Općina Čačinci, Virovitičko-podravska županija, Ministarstvo gospodarstva, Ministarstvo poduzetništva i obrtništva, EU</i>

fondovi

PRIORITET 1.2. RAZVOJ POLJOPRIVREDE

Općina Čačinci posjeduje veliki potencijal za razvoj poljoprivredne proizvodnje zahvaljujući svojim poljoprivrednim površinama obradivog tla, klimatskim uvjetima, te bogatim vodnim resursima.

Razvoj poljoprivrede važno je usmjeriti prema okrupnjivanju zemljišta i modernizaciji poljoprivrednih proizvođača. Potrebe tržišta su sve zahtjevnija, pa je potrebno restrukturirati poljoprivrednu proizvodnju u smislu obnavljanja proizvoda i uzgoja zanemarenih ili nedovoljno iskorištenih poljoprivrednih kultura, proizvodnja proizvoda s dodanom vrijednošću, te poticanje uzgoja ekoloških proizvoda.

U takvoj proizvodnji potrebno je kotistiti modernu tehnologiju. Kako bi proces restrukturiranja poljoprivredne proizvodnje bio uspješan, a poljoprivredno gospodarstvo ekonomski održivo, potrebno ga je temeljiti na odgovarajućim znanjima i vještinama.

MJERA 1.2.1. ODRŽIVA POLJOPRIVREDNA GOSPODARSTVA

Poljoprivreda predstavlja primarni ili dodatni izvor prihoda većeg dijela stanovništva Općine Čačinci koji se većinom bavi uzgojem žitarica. Izražen problem je usitnjeno zemljišnih posjeda i zastarjela tehnologija koja se koristi u proizvodnji. U većini kućanstava koje se bave poljoprivrednom proizvodnjom zastupljena je proizvodnja žitarica (78%), uljanih sjemena (9%), krumpira (6%), krmnog bilja (4%), te povrća (2%).

Za unapređenje poljoprivredne proizvodnje potrebno je informirati i educirati poljoprivrednike o uzgoju kultura koje ostvaruju bolje prinose i osiguravaju dugoročni održivi razvoj poljoprivrede, te modernizirati opremu i stopeve.

Dio problema u poljoprivredi moguće je riješiti poticanjem poljoprivrednika u korištenju brojnih programa sufinanciranja iz nacionalnih i EU fondova.

STRATEŠKI CILJ 1	RAZVIJENO GOSPODARSTVO
PRIORITET	1.2. RAZVOJ POLJOPRIVREDE
MJERA	1.2.1. održiva poljoprivredna gospodarstva
CILJ MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Povećanje poljoprivrednih parcela ❖ Povećanje konkurentnosti domaćih poljoprivrednika

❖ *Održiva poljoprivredna proizvodnja*

AKTIVNOSTI MJERE

- *Poticanje okrupnjivanja zemljišta*
- *Poticanje rješavanja katastarsko zemljišne dokumentacije*
- *Usmjeravanje na nove proizvode i djelatnosti za koje postoje bolji uvjeti i koji stvaraju povećanu novu vrijednost*
- *Poticanje povezivanja poljoprivrednika s ciljem zajedničkog nastupa na tržištu*
- *Unapređenje i modernizacija tehnologije i procesa proizvodnje*
- *Educiranje poljoprivrednika o poticajnim finansijskim mjerama iz EU fondova*

NOSITELJI MJERE

Općina Čačinci, poljoprivrednici

RAZDOBLJE

2015.-2020.

PROVEDBE

POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA *Općina Čačinci, Virovitičko-podravska županija, Ministarstvo poljoprivrede, Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, EU fondovi i programi*

MJERA 1.2.2. IZGRADNJA POTREBNE INFRASTRUKTURE ZA RAZVOJ POLJOPRIVREDE

Na području Općine Čačinci najveći dio poljoprivrednih gospodarstava koristi razmjerno male poljoprivredne površine koje ne omogućavaju dovoljan dohodak i učinkovitu poljoprivrednu proizvodnju. Poljoprivredna proizvodnja je najvećim dijelom usmjerena na proizvodnju žitarica. S ciljem unapređenja poljoprivrede, potrebno je unaprijediti poljoprivrednu infrastrukturu.

Poljoprivredna infrastruktura jedan je od važnih čimbenika za razvoj poljoprivrede. Uključuje izgradnju skladišnih prostora, manjih proizvodnih pogona za preradu voća i povrća s ciljem unapređenja proizvoda s većom dodanom vrijednošću, uređenje poljskih puteva, uređenje zapuštenih zemljišta i sustave za navodnjavanje.

STRATEŠKI CILJ 1

RAZVIJENO GOSPODARSTVO

PRIORITET

1.2. RAZVOJ POLJOPRIVREDE

MJERA

1.2.2. izgradnja potrebne infrastrukture za razvoj poljoprivrede

CILJ MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Povećanje konkurentnosti poljoprivrednih proizvođača</i> ❖ <i>Smanjiti broj neobrađenih poljoprivrednih površina</i> ❖ <i>Povećati porast prihoda na poljoprivrednim gospodarstvima</i>
AKTIVNOSTI MJERE	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Uređenje poljskih putova</i> • <i>Uređenje zapuštenih zemljišta</i> • <i>Uređenje i izgradnja nerazvrstanih cesta koje koriste poljoprivrednici</i> • <i>Izgradnja objekata, silosa, skladišnih prostora i sl.</i> • <i>Poticanje mjera za korištenje finansijskih sredstava iz EU fondova</i>
NOSITELJI MJERE	<i>Općina Čačinci, poljoprivrednici</i>
RAZDOBLJE	<i>2015.-2020.</i>
PROVEDBE	
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA	<i>Općina Čačinci, Virovitičko-podravska županija, Ministarstvo poljoprivrede, Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, EU fondovi i programi</i>

MJERA 1.2.3. POTICANJE RAZVOJA EKOLOŠKE POLJOPRIVREDE

Općina Čačinci je bogata prirodnim resursima koji su temelj za razvoj ekološke poljoprivrede. Osnovna svrha ekološke poljoprivredne proizvodnje je zaštita zdravlja ljudi, zaštita prirode i okoliša, unapređenje kvalitete života i održivi gospodarski rast i razvitak ruralnih područja kao i poticaj za socijalni, demografski i kulturni oporavak područja.

Ovom mjerom se želi ubrzati razvoj ekološke poljoprivredne proizvodnje, te prvenstveno osigurati opskrbu domaćeg tržišta, a u narednim godinama osigurati plasman ekoloških proizvoda na inozemnom tržištu.

Ekonomска poljoprivreda je potpuno integrirana u politiku ruralnog razvoja i ima strateško dugoročno značenje za održivi razvitak ruralnog prostora i poljoprivrede.

Poticanjem razvoja ekološke proizvodnje omogućava se održivo gospodarenje prirodnim resursima (plodnost tla, vode, atmosfera, biljni i životinjski svijet).

STRATEŠKI CILJ 1	RAZVIJENO GOSPODARSTVO
PRIORITET	<i>1.2. RAZVOJ POLJOPRIVREDE</i>

MJERA	1.2.3. poticanje razvoja ekološke poljoprivrede
CILJ MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Proizvodnja visokokvalitetnih poljoprivrednih proizvoda konkurentnih na tržištu</i> ❖ <i>Očuvanje i zaštita ljudskog zdravlja i okoliša</i> ❖ <i>Smanjenje svih oblika onečišćenja okoliša koji su posljedica konvencionalne poljoprivredne proizvodnje</i>
AKTIVNOSTI MJERE	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Educiranje poljoprivrednih proizvođača za stjecanje potrebnih znanja o važnosti ekološke poljoprivrede</i> • <i>Edukacija i stručna potpora poljoprivrednim proizvođačima u ishodištu eko-certifikata</i> • <i>Poticanje razvoja ekološke proizvodnje</i> • <i>Poticanje umrežavanja ekoloških poljoprivrednih proizvođača</i> • <i>Poticanje korištenja organskih gnojiva</i> • <i>Poticanje svijesti potrošača o ekološkim proizvodima</i> • <i>Poticanje kupovine eko proizvoda</i> • <i>Prezentiranje eko-proizvoda na sajmovima</i> • <i>Educiranje poljoprivrednika o poticajnim finansijskim mjerama iz EU fondova</i>
NOSITELJI MJERE	<i>Općina Čačinci, poljoprivrednici</i>
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015.-2020.
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA	<i>Općina Čačinci, Virovitičko-podravska županija, Ministarstvo poljoprivrede, Agencija za plaćanje u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju, EU fondovi i programi</i>

PRIORITET 1.3. RAZVOJ KONTINENTALNOG TURIZMA

Općina Čačinci svojim geografskim položajem, te prirodnim resursima ima značajan potencijal za razvoj turizma. Prirodni resursi, Park prirode Papuk, Park šuma Jankovac pružaju kvalitetan temelj za razvoj turističkih sadržaja koji će privući različite ciljane skupine turista.

Postojeći smještajni kapaciteti i ugostiteljska ponuda su nedostatni, zbog toga će biti potrebno obnoviti tradicijske objekte, kontinuirano osposobljavati i educirati kadrove te promovirati općinu. U cilju razvoja turističke ponude potrebno je urediti biciklističke staze, planinarske staze i unaprijediti potencijale za lovni i ribolovni turizam.

MJERA 1.3.1. UNAPREĐENJE TURISTIČKE INFRASTRUKTURE

Općina Čačinci ima veliki potencijal za razvoj turizma u vidu prirodnih očuvanih krajolika i poljoprivrednih obiteljskih gospodarstva koji svojom djelatnošću mogu ponuditi na vlastitom imanju zdrave lokalne namirnice i tradicionalne pripravke. Potražnja za odlascima u prirodu je u stalnom porastu, turisti preferiraju odmore koji uključuju prirodne elemente i pružaju nova znanja.

Iako na području općine postoje određeni kapaciteti za razvoj kontinentalnog turizma zbog nedostatnih finansijskih sredstava nedostaje smještajnih kapaciteta, nema dovoljno izgrađenih i uređenih šetnica, biciklističkih staza, planinarskih putova, te izletišta.

Mnoga sela u ruralnom prostoru Hrvatske, pa tako i na području Općine Čačinci su poluprazna, napuštena, devastirana i zaboravljena. Povratak prirodi i tradiciji je sve izraženiji trend, te se uz pomoć određenih fondova EU podupiru projekti obnove starih kuća, gospodarskih subjekata te očuvanja prirodne baštine, starih obrta s ciljem zaustavljanja iseljavanja stanovništva, te razvoja kontinentalnog turizma.

STRATEŠKI CILJ 1	RAZVIJENO GOSPODARSTVO
PRIORITET	1.3. RAZVOJ KONTINENTALNOG TURIZMA
MJERA	1.3.1. unapređenje turističke infrastrukture
CILJ MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Izgraditi turističku infrastrukturu ❖ Unaprijediti turističku ponudu ❖ Razviti turizam temeljen na prirodnim atraktivnostima općine
AKTIVNOSTI MJERE	<ul style="list-style-type: none"> • Izgradnja i uređenje starih objekata • Izgradnja i uređenje šetnica, biciklističkih staza, planinarskih staza i tematskih putova • Izgradnja i uređenje izletišta • Priprema turističkih projekata za sufinanciranje iz EU fondova i programa
NOSITELJI MJERE	<i>Općina Čačinci</i>
RAZDOBLJE	<i>2015.-2020.</i>
PROVEDBE	
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA	<i>Općina Čačinci, Virovitičko-podravska županija, Ministarstvo turizma, Fond za razvoj turizma, Hrvatska turistička</i>

zajednica, EU fondovi

1.3.2. RAZVOJ LJUDSKIH POTENCIJALA U TURIZMU

Turizam je djelatnost u kojem je čovjek nosilac uspjeha, stoga je nužno stvoriti sve preduvjete za jačanje ljudskih kapaciteta sukladno potrebama turizma.

Povećanje konkurentnosti turizma ovisi o ljudima s višom razinom kompetencija za poslove koje obavljaju, te mogućnosti prilagodbe poslovima u budućnosti.

Obzirom da je jedan od prioriteta da Općina Čačinci postane kontinentalna turistička destinacija, uz sve ostale aktivnosti potrebno je uvesti i provoditi sustavnu edukaciju i osposobljavanje svih dionika uključenih u turističke aktivnosti.

STRATEŠKI CILJ 1	RAZVIJENO GOSPODARSTVO
PRIORITET	1.3. RAZVOJ KONTINENTALNOG TURIZMA
MJERA	1.3.2. razvoj ljudskih potencijala u turizmu
CILJ MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Osposobljavanje i educiranje ljudskih potencijala za rad u pružanju turističkih usluga ❖ Stvaranje prepoznatljive destinacije kontinentalnog turizma
AKTIVNOSTI MJERE	<ul style="list-style-type: none"> • Edukacije vezane za registraciju i rad turističkih seoskih domaćinstava • Edukacije o zakonskim okvirima za finansijsko poslovanje turističkih seoskih domaćinstava • Edukacije vezane uz marketing, promidžbu proizvoda i usluga koje su u ponudi na turističkim seoskim domaćinstvima • Umrežavanje turističkih seoskih domaćinstava • Educiranje turističkih subjekata o korištenju potpora financiranja • Poticanje mjera za financiranje iz EU fondova
NOSITELJI MJERE	<i>Općina Čačinci</i>
RAZDOBLJE	<i>2015.-2020.</i>
PROVEDBE	
POTENCIJALNI IZVORI	<i>Općina Čačinci, Virovitičko-podravska županija, Ministarstvo</i>

FINANCIRANJA

turizma, Fond za razvoj turizma, Hrvatska turistička zajednica, EU fondovi

MJERA 1.3.3. ODRŽIVO KORIŠTENJE PRIRODNIH RESURSA I TRADICIJE U TURISTIČKE SVRHE

Blizina Parka prirode Papuk, Park-sume Jankovac, krajobrazi, tradicijsko graditeljstvo, običaji, te velik broj manifestacija čine potencijal za razvoj turizma Općine Čačinci. Kao vrijedni prirodni turistički resurs ističe se Park šuma Jankovac jedna od najljepših gorskih dolina smještena na sjevernim obroncima Papuka.

Bogata je hladnim izvorima i bistrim potocima, a okružena stoljetnom bukovom šumom. Prisutni su fenomeni krša kao što su vrtače, izvori, špilje od kojih su najpoznatije špilja grofa Jankovića i Maksimova špilja.

Općina turističku prepoznatljivost ostvaruje kroz brojne manifestacije: „Tijelovo u Čačincima“, „Srednjovjekovni viteški turnir“, „Čačinci Urban Fest“, „Ribička večer“, „Za bakinim stolom“. Navedene manifestacije tijekom godine privuku nekoliko tisuća posjetitelja, te promoviraju gastronomiju, kulturnu baštinu, folklor i ostale etnografske posebnosti ovoga podneblja.

S ciljem unapređivanja općih uvjeta boravka turista, razvijanja svijesti o važnosti i gospodarskim, društvenim i drugim učincima turizma, te promocije, očuvanja i unapređenja svih elemenata turističkog proizvoda, 2013. godine osnovana je Turistička zajednica Općine Čačinci.

STRATEŠKI CILJ 1**RAZVIJENO GOSPODARSTVO****PRIORITET****1.3. RAZVOJ KONTINENTALNOG TURIZMA****MJERA**

1.3.3. održivo korištenje prirodnih resursa i tradicije u turističke svrhe

CILJ MJERE

- ❖ *Podići svijest o prirodnim i tradicijskim vrijednostima općine*
- ❖ *Očuvanjem prirodnih i tradicijskih vrijednosti povećati kvalitetu kontinentalne destinacije te broj posjetitelja*

AKTIVNOSTI MJERE

- *Zaštita i očuvanje prirodnih resursa (šumske površine, vodotoci), provođenje redovitih akcija čišćenja okoliša*
- *Uključivanje običaja i tradicije prostora općine u turističku ponudu*
- *Razviti nove i unaprijediti postojeće manifestacije s*

---

ciljem povećanja broja posjetitelja te ih promovirati

- *Motiviranje mlađih generacija za učenje i nastavljanje tradicije i običaja*
- *Unapređenje suradnje općine s resornim ministarstvima i ustanovama*
- *Educiranje stanovništva u cilju zaštite prirodnih resursa*
- *Apliciranje za financiranje iz EU fondova*

NOSITELJI MJERE

Općina Čačinci

RAZDOBLJE

2015.-2020.

PROVEDBE

POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA *Općina Čačinci, Virovitičko-podravska županija, Ministarstvo turizma, Fond za razvoj turizma, Hrvatska turistička zajednica, EU fondovi*

STRATEŠKI CILJ 2. UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA

Uvidom u analizu stanja evidentni su nedostaci vezani uz društvenu infrastrukturu koji se očituju kroz nedostatak sadržaja za cjeloživotno učenje, nedostatak društvenih i sportskih sadržaja, prostora za brigu o starijim i nemoćnim osobama, te prikladnim prostorom za dječji vrtić, a znatno utječe na kvalitetu življenja lokalnog stanovništva.

PRIORITET 2.1. UNAPREĐENJE SOCIJALNIH, ZDRAVSTVENIH I OBRAZOVNIH USLUGA

Analizom stanja utvrđeni su nedostaci vezani uz infrastrukturu za pružanje socijalnih i obrazovnih usluga.

Ovim prioritetom i mjerama unutar prioriteta bi se trebale potaći aktivnosti u rješavanju navedenih nedostataka, a to su objekti za brigu o starijima i nemoćнима osobama i djeci predškolske dobi.

Evidentna je i potreba za opremanjem škole i sportske dvorane, te unapređenje zdravstvene ustanove.

MJERA 2.1.1. POBOLJŠANJE OBRAZOVANJA ULAGANJIMA U OBJEKTE ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE

Zaustavljanje procesa emigracije mlade populacije i starenja lokalne zajednice podrazumijeva i uvođenje određenih beneficija u ciljanu sredinu po pitanju obrazovanja.

Na području Općine Čačinci djeluje osnovna škola koju polazi 247 djece, a u sklopu osnovnoškolske ustanove nalazi se prostor u kojem Dječji vrtić obavlja svoju djelatnost i polazi ga 25 djece.

U cilju poboljšanja obrazovnog sustava potrebno je izvršiti analizu i stanje u obrazovnoj ustanovi, te je usporediti sa stvarnim potrebama. Mjere i aktivnosti kojima se može doprinijeti poboljšanju obrazovnog sustava su: besplatne školske knjige i udžbenici, besplatan prijevoz učenika iz udaljenih naselja u općini, pomoći pri radu s djecom s poteškoćama, te školska oprema koja je potrebna za kvalitetan odgojno-obrazovni rad.

Dječji vrtić obavlja djelatnost u sklopu škole, te je vidljiva potreba za izgradnjom i opremanjem prostora za predškolsku djecu.

Kao i svaka druga općina, tako i Općina Čačinci ima određene nedostatke u lokalnim kapacitetima. Uvođenjem cjeloživotnog obrazovanja omogućit će se nadogradnja vještina i znanja, povećati kvaliteta življenja te poboljšati obrazovna struktura stanovništva.

STRATEŠKI CILJ 2	UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA
PRIORITET	2.1. UNAPREĐENJE SOCIJALNIH, ZDRAVSTVENIH I OBRAZOVNIH USLUGA
MJERA	2.1.1. poboljšanje obrazovanja ulaganjima u objekte za odgoj i obrazovanje
CILJ MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Kvalitetetan odgojno-obrazovni sustav na području općine</i> ❖ <i>Dostizanje standarda na razini nacionalnog i EU obrazovnog sustava</i>
AKTIVNOSTI MJERE	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Ishodjenje građevinske dozvole za izgradnju predškolske ustanove</i> • <i>Izgradnja predškolske ustanove s ciljem povećanja broja djece</i> • <i>Podizanje razine kvalitete predškolskog programa</i> • <i>Obnova i opremanje osnovnoškolske ustanove</i> • <i>Poticajne mjere kojima će se omogućiti adekvatno obrazovanje djece iz socijalno ranjivih skupina</i> • <i>Poticanje volonterizma za rad s djecom s poteškoćama u razvoju</i> • <i>Unapređenje ljudskih resursa u odgojno-obrazovnim institucijama</i> • <i>Poticanje cjeloživotnog učenja</i> • <i>Priprema projekata za apliciranje na EU fondove</i>
NOSITELJI MJERE	<i>Općina Čačinci, odgojno –obrazovne ustanove</i>
RAZDOBLJE	<i>2015.-2020.</i>
PROVEDBE	
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA	<i>Općina Čačinci, Virovitičko-podravska županija, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, EU fondovi</i>

MJERA 2.1.2. ULAGANJA U OBJEKTE ZA ZDRAVSTVENE I SOCIJALNE AKTIVNOSTI

Kako bi Općina Čačinci postala općina visokog društvenog standarda potrebno je unaprijediti zdravstvene i socijalne sadržaje, te osigurati dostupnost zdravstvenim i socijalnim prostorima za sve skupine stanovništva.

Poboljšanjem kvalitete programa koji se odnosi na osobe kojima prijeti socijalna isključenost, podići će se razumijevanje i solidarnost svih članova zajednice prema problemima i životnim okolnostima socijalno osjetljivim skupinama.

Općina Čačinci osigurava stanovnicima uvjete za zaštitu i poboljšanje zdravlja kroz organizaciju zdravstvene zaštite na primarnoj razini. Vidljiva je potreba za ulaganjem u zdravstvenu infrastrukturu što pridonosi razvoju lokalne zajednice, smanjujući nejednakosti u smislu zdravstvenog statusa.

Općina Čačinci zbog svoje udaljenosti od većih zdravstvenih centara ima potrebu poticati unaprijeđenje zdravstva kroz nabavu dijagnostičko-terapijske i ostale medicinsko-tehničke opreme, te osigurati prijevoz do većih zdravstvenih centara stanovnicima iz socijalno ugroženih skupina, te starima i nemoćnima osobama.

STRATEŠKI CILJ 2	UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA
PRIORITET	2.1. UNAPREĐENJE SOCIJALNIH, ZDRAVSTVENIH I OBRAZOVNIH USLUGA
MJERA	2.1.2. ulaganja u objekte za zdravstvene i socijalne aktivnosti
CILJ MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Poboljšanje zdravstvene zaštite stanovnika</i> ❖ <i>Unapređenje zdravlja</i> ❖ <i>Unapređenje socijalne skrbi za osjetljive skupine</i> ❖ <i>Stvaranje društvenih uvjeta za dostojanstveno življenje starijih osoba</i>
AKTIVNOSTI MJERE	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Unapređenje zdravstvene zaštite</i> • <i>Opremanje i modernizacija zdravstvene ustanove</i> • <i>Osiguranje prijevoza osobama starije životne dobi i slabo pokretnim osobama do većih zdravstvenih ustanova</i> • <i>Omogućiti specijalističke pregledе u zdravstvenoj ustanovi na području općine</i> • <i>Uvođenje edukativno-zdravstvenih programa u obrazovnu ustanovu</i> • <i>Razvijanje volonterizma za pružanje usluga starim i nemoćnim osobama te socijalno ugroženim osobama (pomoć u kući, uređivanje okućnica, pratnja do zdravstvene ustanove i sl.)</i> • <i>Promicanje volonterskog rada kao bitne pretpostavke modernog društva</i>

NOSITELJI MJERE	<i>Općina Čačinci, zdravstvene ustanove</i>
RAZDOBLJE	<i>2015.-2020.</i>
PROVEDBE	
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA	<i>Općina Čačinci, Virovitičko-podravska županija, Ministarstvo zdravlja, EU fondovi</i>

PRIORITET 2.2. IZGRADNJA I POBOLJŠANJE KOMUNALNE I PROMETNE INFRASTRUKTURE

Jedan od prioriteta je unaprijediti kvalitetu pružanja komunalnih usluga i unaprijediti komunalnu opremljenost u svim naseljima Općine Čačinci. Nedovoljno izgrađena vodoopskrbna mreža jedan je od uočenih nedostataka postojeće komunalne opremljenosti općine.

Odvodnja i pročišćavanje otpadnih i padalinskih voda od iznimne je važnosti za zdravlje ljudi stoga je ovaj segment infrastrukturnog opremanja prostora od ključne važnosti za općinu. Izražena je potreba za uređenjem nerazvrstanih cesta na cijelom području, te rekonstrukcija i adaptacija razvrstanih cesta.

MJERA 2.2.1. UREĐENJE I IZGRADNJA VODOOPSKRBNOG SUSTAVA

Na području Općine Čačinci vodoopskrbni sustav je nedovoljno razvijen. Izgrađen je u naseljima Bukvik i Čačinci, te je na vodovodnu mrežu priključeno 82% stanovnika.

Stanovništvo u naseljima koja nemaju izgrađen sustav vodoopskrbe koriste se vodom iz bunara kojima je zahvaćen prvi vodonosni sustav, pa je takva voda podložna onečišćenju s površine.

Jedan od najvažnijih prioriteta je izgradnja efikasnog i kvalitetnog vodoopskrbnog sustava u naseljima koja ga nemaju, a za to postoji potreba, te rekonstrukcija i adaptacija postojećeg sustava vodoopskrbe kako bi se omogućilo snabdijevanje stanovnika čistom i pitkom vodom, te smanjili gubici na vodoopskrbnoj mreži.

STRATEŠKI CILJ 2	UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA
PRIORITET	<i>2.2. IZGRADNJA I POBOLJŠANJE KOMUNALNE I PROMETNE INFRASTRUKTURE</i>
MJERA	<i>2.2.1. uređenje i izgradnja vodoopskrbnog sustava</i>

CILJ MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Unapređenje kvalitete života lokalnog stanovništva ❖ Postići 100 % izgrađenost vodoopskrbnog sustava na području općine obzirom da pojedina naselja nemaju izgrađen sustav vodoopskrbe
AKTIVNOSTI MJERE	<ul style="list-style-type: none"> • Ishodjenje potrebnih dozvola i dokumentacije za izgradnju sustava vodoopskrbe • Izgradnja vodoopskrbnog sustava u naseljima u kojima navedeni sustav nije izgrađen • Rekonstrukcija postojećeg vodoopskrbnog sustava • Razvijanje svijesti građana o važnosti kvalitetne vode • Poticajne mjere stanovništvu za priključenje na sustav vodoopskrbe • Priprema projekata za financiranje iz EU fondova
NOSITELJI MJERE	Općina Čačinci
RAZDOBLJE PROVEDBE	2015.-2020.
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA	Općina Čačinci, Virovitičko-podravska županija, Hrvatske vode, Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske Unije, EU fondovi

MJERA 2.2.2. IZGRADNJA SUSTAVA ODVODNJE I UREĐENJE KANALIZACIJSKE MREŽE

Sustav odvodnje je nedovoljno razvijen, te od 12 naselja izgrađen je samo u naselju Čačinci. U ostalim naseljima na području općine fekalne otpadne vode rješavaju se septičkim taložnicama, dok oborinske vode otječu u najbliže vodotokove.

U cilju spriječavanja zagađenja prirode i očuvanje zdravlja stanovnika, treba pristupiti što hitnijoj realizaciji ove mjeru, te izgraditi sustav odvodnje i kanalizacijski sustav s uređajem za pročišćavanje otpadnih voda. Potrebno je uvesti niz poticajnih mjeru za stanovnike kako bi ih se potaknulo na priključenje na sustav odvodnje i kanalizacije.

STRATEŠKI CILJ 2	UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA
PRIORITET	2.2. IZGRADNJA I POBOLJŠANJE KOMUNALNE I PROMETNE INFRASTRUKTURE
MJERA	2.2.2. izgradnja sustava odvodnje i kanalizacijske mreže
CILJ MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Izgraditi sustav odvodnje u svim naseljima općine

	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Unaprijediti kvalitetu života i zdravlja ljudi ❖ Smanjiti onečišćenje okoliša ispuštanjem otpadnih voda u okoliš
AKTIVNOSTI MJERE	<ul style="list-style-type: none"> • Išhođenje potrebne dokumentacije i dozvola za izgradnju sustava odvodnje • Izgradnja sustava odvodnje • Rekonstrukcija postojećeg sustava odvodnje • Izgradnja uređaja za pročišćavanje otpadnih voda • Poticajne mjere stanovništvu za priključenje na sustav odvodnje • Priprema projekata za izgradnju sustava odvodnje i financiranje iz EU fondova
NOSITELJI MJERE	Općina Čačinci
RAZDOBLJE	2015.-2020.
PROVEDBE	
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA	Općina Čačinci, Virovitičko-podravska županija, Hrvatske vode, Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske Unije, EU fondovi
2.2.3. IZGRADNJA PROMETNE INFRASTRUKTURE	
<p>Analizom stanja utvrđena je nedovoljna razvijenost prometne infrastrukture u naseljima Općine Čačinci. Provedbom predviđenih aktivnosti ove mjere postići će se bolja prometna povezanost i poboljšati razina sigurnosti sudionika u prometu, te unaprijediti gospodarski i društveni razvoj općine.</p> <p>Naselja unutar općine povezana su mrežom lokalnih cesta ukupne duljine 27,51 km, dok su ostale ceste na području općine u kategoriji nerazvrstanih cesta. Duljina nerazvrstanih cesta na području općine iznosi 57 km, od čega se na asfaltirane ceste odnosi 9 km, makadamske ceste 5 km i poljske putove 43 km. Poboljšanje cestovne prometne infrastrukture na području Općine Čačinci je jedan od glavnih prioriteta.</p>	
STRATEŠKI CILJ 2	UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA
PRIORITET	2.2. IZGRADNJA I POBOLJŠANJE KOMUNALNE I PROMETNE INFRASTRUKTURE
MJERA	2.2.3. izgradnja prometne infrastrukture
CILJ MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Unaprijediti prometnu povezanosti ❖ Povećati sigurnost svih sudionika u prometu

❖ *Unaprijediti gospodarski i društveni razvoj općine*

AKTIVNOSTI MJERE

- *Ishođenje građevinskih dozvola za izgradnju i rekonstrukciju prometnica na području općine*
- *Izgradnja i rekonstrukcija razvrstanih cesta*
- *Izgradnja i rekonstrukcija nerazvrstanih cesta*
- *Izgradnja nogostupa*
- *Redovito održavanje prometne infrastrukture*
- *Priprema dokumentacija za apliciranje projekata za EU fondove*

NOSITELJI MJERE

Općina Čačinci

RAZDOBLJE

2015.-2020.

PROVEDBE

POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA *Općina Čačinci, Virovitičko-podravska županija, Ministarstvo pomorstva, prometa i infrastrukture, Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske Unije, EU fondovi*

PRIORITETE 2.3. JAČANJE CIVILNOG DRUŠTVA I DRUŠTVENIH SADRŽAJA ZA MLADE

Organizacije civilnog društva imaju višestruku ulogu u razvoju društva. Na području općine djeluje veliki broj udruga civilnog društva, te njihove kapacitete treba osnažiti. Potrebno je omogućiti uvjete za djelovanje, poticati programe s ciljem udruživanja organizacija civilnog društva, te im omogućiti sredstva da se aktivnije uključe u život zajednice.

Mladi predstavljaju pokretačku snagu svakog društva i neizostavan su segment razvoja. Općina Čačinci se suočava s trendom odlaska mladih u veće urbane sredine zbog nedostatka kulturnih i zabavnih sadržaja i malih mogućnosti za zapošljavanje.

MJERA 2.3.1. JAČANJE ORGANIZACIJA CIVILNOG DRUŠTVA

Na području Općine Čačinci djeluje 25 udruga koje svojim djelovanjem unapređuju društveni život, te zagovaraju interesu različitih društvenih skupina i tako pozitivno utječu na razvoj lokalne zajednice.

Pod pojmom civilnog društva podrazumijeva se šira sfera društvenog života koja izravno ne pripada ni državnom ni privatnom sektoru. Ono je arena djelovanja izvan obitelji, države i tržišta u kojoj se građani udružuju u različite skupine, inicijative i organizacije kako bi postigli zajedničke interese.

Udruge su važan čimbenik društvenog života na području Općine Čačinci. Osnivaju se kao oblik slobodnog i dobrovoljnog udruživanja više fizičkih, odnosno pravnih osoba, te kroz svoje djelovanje unapređuju kvalitetu društvenih sadržaja, ali i zagovaraju interese različitih društvenih skupina, čime pozitivno utječe na trajne društvene promjene u lokalnoj zajednici.

STRATEŠKI CILJ 2	UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA
PRIORITET	2.3. JAČANJE CIVILNOG DRUŠTVA I DRUŠTVENIH SADRŽAJA ZA MLADE
MJERA	2.3.1. jačanje organizacija civilnog društva
CILJ MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Osnaziti ulogu organizacija civilnog društva u cilju poboljšanja ukupnog razvoja općine</i> ❖ <i>Unaprijediti sposobnosti organizacija civilnog društva za pružanje usluga te poticanje udruga na unapređenje kvalitete života</i>
AKTIVNOSTI MJERE	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Jačanje kapaciteta organizacija civilnog društva</i> • <i>Povećanje učinkovitosti civilnog društva u pružanju socijalnih usluga</i> • <i>Poticati i razvijati volonterske programe</i> • <i>Poticanjem novih programa unaprijedit će se rad organizacija civilnog društva</i> • <i>Umrežavanje organizacija civilnog društva</i> • <i>Priprema dokumentacije za apliciranje projekata za EU fondove</i>
NOSITELJI MJERE	<i>Općina Čačinci, organizacije civilnog društva</i>
RAZDOBLJE	<i>2015.-2020.</i>
PROVEDBE	
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA	<i>Općina Čačinci, Virovitičko-podravska županija, EU fondovi i programi</i>

MJERA 2.3.2. POBOLJŠANJE DRUŠTVENIH SADRŽAJA ZA MLADE

Mladi su kao društvena skupina bitni prvenstveno kao pokretači budućeg rasta i razvoja u gospodarskom i društvenom smislu. Na području Općine Čačinci, kao i u svim ruralnim područjima vidljivo je iseljavanje mlađe dobne skupine stanovnika u veća urbana središta zbog zaposlenja i boljih uvjeta za život.

S ciljem poticanja njihova ostanka na području općine potrebno je kreirati niz sadržaja i aktivnosti usmjerene na mlado stanovništvo, te osnažiti njihovu ulogu na području općine. Poboljšanjem kvalitete društvenog života, razvojem i unapređenjem sadržaja za mlade, poticanjem druženja i bolje suradnje među mladima pridonijeti će se generacijskoj obnovi što će utjecati na održivi razvoj i ukupno povećanje društvene i ekonomske vitalnosti ruralnog područja.

STRATEŠKI CILJ 2	UNAPREĐENJE KVALITETE ŽIVOTA
PRIORITET	2.3. JAČANJE CIVILNOG DRUŠTVA I DRUŠTVENIH SADRŽAJA ZA MLADE
MJERA	2.3.2. poboljšanje društvenih sadržaja za mlade
CILJ MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Osnažiti ulogu mладог stanovništva s ciljem ostanka na području općine ❖ Poticati mладо stanovništvo na aktivno sudjelovanje u društvenim događajima na području općine
AKTIVNOSTI MJERE	<ul style="list-style-type: none"> • Razvoj i unapređenje društvenih sadržaja za mlade • Poticanje druženja i bolje suradnje među mladima • Promicanje kulture i sporta na području općine • Promicanje sudjelovanja mlađih u organizacijama i inicijativama mlađih • Osigurati mlađima više mogućnosti za korisno provođenje slobodnog vremena
NOSITELJI MJERE	<i>Općina Čačinci,</i>
RAZDOBLJE	<i>2015.-2020.</i>
PROVEDBE	
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA	<i>Općina Čačinci, Virovitičko-podravska županija, EU fondovi i programi</i>

STRATEŠKI CILJ 3: ZAŠTITA OKOLIŠA

Netaknuta priroda i povjesno nasljeđe sadržani su u krajobrazu Općine Čačinci. Stoga je od iznimne važnosti očuvati prirodni i kulturnu baštinu, tradiciju i običaje.

U cilju zaštite okoliša ovog prostora usmjerene su mjere i aktivnosti kojima će se spriječiti onečišćenje i zagađenje okoliša, te smanjenje i uklanjanje šteta nanesenih okolišu. Ovim strateškim ciljem želi se očuvati priroda i podići razina kvalitete života.

PRIORITET 3.1. GOSPODARENJE OTPADOM I ODRŽIVO UPRAVLJANJE PROSTOROM

Gospodarenje otpadom se provodi na način koji ne dovodi u opasnost ljudsko zdravlje i nema štetan utjecaj na okoliš, te kod gospodarenje otpadom potrebno je izbjegći rizik od onečišćenja zraka, voda i tla, te štetne utjecaje na područja prirodnih i estetskih vrijednosti.

Potrebno je stvoriti uvjete za kvalitetno zbrinjavanje otpada, sanirati ilegalna odlagališta otpada, te razviti svijest kod stanovnika o pravilnom načinu odlaganja otpada s ciljem zaštite zdravlja i okoliša.

MJERA 3.1.1. STVARANJE UVJETA ZA KVALITETNO ZBRINJAVANJE OTPADA

Na području Općine Čačinci nije u dovoljnoj mjeri izgrađen sustav gospodarenje otpadom, te je ovom mjerom potrebno provesti aktivnosti kojima će unaprijediti i poboljšati sustav gospodarenja otpadom.

Na području općine organizirani odvoz otpada postoji samo u naselju Čačinci. Uslugu odvoza otpada pruža komunalno poduzeće «Papuk» Orahovica, koje otpad prikuplja jednom tjedno i odvozi ga na odlagalište Tuk Orahovica.

U Općini Čačinci nisu postavljeni zeleni otoci, te se ne vrši selektivno prikupljanje otpada. Na području općine postoje dva divlja odlagališta i njihovo saniranje bi trebalo biti jedan od prioriteta općine jer predstavljaju opasnost za ljudsko zdravlje, biljni i životinjski svijet, te onečišćuju okoliš.

S ciljem unapređenja sustava gospodarenja komunalnim otpadom, u sljedećem se razdoblju planira nabava posuda za odvojeno prikupljanje otpada iz kućanstava, te nabava i postavljanje zelenih otoka.

STRATEŠKI CILJ 3

ZAŠTITA OKOLIŠA

PRIORITET

3.1. GOSPODARENJE OTPADOM I ODRŽIVO UPRAVLJANJE PROSTOROM

MJERA	3.1.1. stvaranje uvjeta za kvalitetno zbrinjavanje otpada
CILJ MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Smanjivanje štetnog utjecaja otpada pravilnim zbrinjavanjem otpada ❖ Očuvanje okoliša i zdravlja ljudi
AKTIVNOSTI MJERE	<ul style="list-style-type: none"> • Nabava mobilnog reciklažnog dvorišta • Uspostavljanje zelenih otoka u svim naseljima općine • Postavljanje spremnika za posebne vrste otpada • Nabava posebnih spremnika za otpad u kućanstvima • Edukacije stanovništva o pravilnom zbrinjavanju otpada i o razvrstavanju otpada • Apliciranje projekata vezanih za gospodarenje otpadom na EU fondove
NOSITELJI MJERE	Općina Čačinci, Komunalno poduzeće „Papuk“
RAZDOBLJE	2015.-2020.
PROVEDBE	
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA	Općina Čačinci, Virovitičko-podravska županija, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, EU fondovi

MJERA 3.1.2. SANACIJA DIVLJIH ODLAGALIŠTA I PODIZANJE SVIJESTI GRAĐANA O VAŽNOSTI GOSPODARENJA OTPADOM

Problem nastajanja ilegalnih odlagališta pojavljuje se na području općine zbog nedovoljno razvjenog sustava gospodarenja otpadom, te niske svijesti stanovništva o štetnosti utjecaja ilegalnih odlagališta.

Razmatrajući problem nastajanja „divljih“ odlagališta te njihovu sklonost povećavanju i brzom gomilanju otpada na određenom mjestu, vrlo se lako može zaključiti kako se male gomile koje estetski narušavaju krajolik ubrzano pretvaraju u velika žarišta sveobuhvatnoga zagađenja.

Stoga je suština cjelovitoga postupanja s otpadom kontrola proizvođača otpada i plansko gospodarenje. Kontrolirano odlaganje određene kategorije otpada na propisno uređenom sanitarnom odlagalištu početni je oblik iskazivanja ekološke svijesti koja je uvelike uvjetovana i gospodarskim mogućnostima plaćanja usluge jer su takvi sustavi obrade i odlaganja određeni propisanim graničnim vrijednostima utjecaja na okoliš.

STRATEŠKI CILJ 3	ZAŠTITA OKOLIŠA
PRIORITET	3.1. GOSPODARENJE OTPADOM I ODRŽIVO UPRAVLJANJE PROSTOROM
MJERA	3.1.2. sanacija ilegalnih odlagališta i podizanje svijesti građana o važnosti gospodarenja otpadom
CILJ MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Očuvanje okoliša i zdravlja stanovništva</i> ❖ <i>Senzibiliziranje javnosti o potrebama očuvanja okoliša</i>
AKTIVNOSTI MJERE	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Sanacije ilegalnih odlagališta otpada</i> • <i>Sudjelovanje u akcijama prikupljanja otpada</i> • <i>Priprema i provođenje informativnih radionica za sve dobne skupine o pravilnom odlaganju otpada</i> • <i>Organiziranje promotivnih kampanja za podizanje razine svijesti o problemima, te o mjerama za očuvanje okoliša</i>
NOSITELJI MJERE	<i>Općina Čačinci, Komunalno poduzeće "Papuk", obrazovna ustanova</i>
RAZDOBLJE	<i>2015.-2020.</i>
PROVEDBE	
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA	<i>Općina Čačinci, Virovitičko-podravska županija, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, EU fondovi</i>

MJERA 3.1.3. UNAPREĐENJE SUSTAVA ZAŠTITE I SPAŠAVANJA

Ova mjera doprinosi povećanju sigurnosti stanovništva i njihove imovine, te zaštiti okoliša. Planovi zaštite i intervencije nadležnih službi omogućuju pravodobnu reakciju u slučaju požara, poplava i drugih elementarnih nepogoda.

Na području općine djeluju tri Dobrovoljna vatrogasna društva, te obavljaju funkciju zaštite i spašavanja stanovnika, materijalnih i drugih dobara, te zaštitu okoliša.

Zbog nedostatnih finansijskih sredstava za nabavu novih tehnologija i opreme, unapređenje plana zaštite, educiranje stanovništva o postupanju kod situacija koje ugrožavaju živote i imovinu, te poticanju mladog stanovništva u uključivanje u Dobrovoljna vatrogasna društva, mjera unutar ovog prioriteta ima veliku važnost za područje Općine Čačinci.

STRATEŠKI CILJ 3	ZAŠTITA OKOLIŠA
PRIORITET	3.1. GOSPODARENJE OTPADOM I ODRŽIVO UPRAVLJANJE PROSTOROM
MJERA	3.1.3. unapređenje sustava zaštite i spašavanja
CILJ MJERE	❖ Sigurnost stanovnika i njihove imovine
AKTIVNOSTI MJERE	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Opremanje Dobrovoljnih vatrogasnih društava potrebnom opremom i novim tehnologijama</i> • <i>Poticanje mlađih dobnih skupina da se uključe u aktivnosti i rad Dobrovoljnih vatrogasnih društava</i> • <i>Unapređenje postojećih planova zaštite</i> • <i>Educiranje stanovništva o postupanju kod situacija koje ugrožavaju živote i imovinu stanovnika</i>
NOSITELJI MJERE	Općina Čačinci
RAZDOBLJE	2015.-2020.
PROVEDBE	
POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA	Općina Čačinci, Virovitičko-podravska županija, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, EU fondovi i programi

PRIORITET 3.2. ENERGETSKA EFIKASNOST I OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE

Svrha ovog prioriteta je održivi razvoj Općine Čačinci povećanjem udjela obnovljivih izvora energije, smanjenje upotrebe fosilnih goriva i njegovog utjecaja na okoliš, kao i poticanje korištenja i razvoja novih tehnologija. Provedbom mjera unutar ovog prioriteta, odnosno optimalnim i učinkovitim korištenjem energije u neposrednoj potrošnji pozitivno će se utjecati na očuvanje okoliša.

MJERA 3.2.1. POVEĆANJE ENERGETSKE UČINKOVITOSTI U KUĆANSTVIMA, JAVNIM OBJEKTIMA, GOSPODARSKIM OBJEKTIMA I JAVNOJ RASVJETI

U cilju zaštite okoliša i zdravlja ljudi potrebno je poticati upotrebu obnovljivih izvora energije, te sufinancirati nabavu sustava za korištenje obnovljivih izvora energije u kućanstvima, javnim objektima, poslovnim objektima i turističkim objektima na području općine.

Najveći broj kuća na području Općine Čačinci je starije gradnje, te nemaju adekvatnu toplinsku izolaciju. Takve kuće troše veću količinu energije za grijanje, hlađenje i pripremu potrošne tople vode, a mjere energetske učinkovitosti mogu značajno smanjiti njihovu potrošnju.

Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost financira obnovu energetski neučinkovitih građevinskih objekata u javnom vlasništvu kako bi se smanjili troškovi za njihovo održavanje te ujedno pružili primjer građanima kako energetska obnova rezultira energetskim i finansijskim uštedama.

Javna rasvjeta izrađena je na području svih naselja općine Čačinci. Sukladno mogućnostima, Općina Čačinci započela je s modernizacijom i proširenjem sustava javne rasvjete. U naselju Čačinci, u Ravnoj ulici postavljena su moderno dizajnirana rasvjetna tijela LED tehnologije koja su ekološki prihvatljiva i energetska učinkovita u odnosu na dosadašnju tehnologiju, ali obzirom na nedostatna finansijska sredstva općine obnova i izgradnja javne rasvjete nije do kraja provedena.

Fond za zaštitu okoliša također financira energetske preglede, projektu dokumentaciju s troškovnikom opreme i radova, demontažu neučinkovite i montažu ekološki prihvatljive javne rasvjete i sustav upravljanja javnom rasvjetom.

STRATEŠKI CILJ 3	ZAŠTITA OKOLIŠA
PRIORITET	3.1. ENERGETSKA EFIKASNOST I OBNOVLJIVI IZVORI ENERGIJE
MJERA	3.1.1. povećanje energetske učinkovitosti u kućanstvima, javnim objektima, gospodarskim objektima i javnoj rasvjeti
CILJ MJERE	<ul style="list-style-type: none"> ❖ <i>Poboljšanje strukture energetske opskrbe općine koristeći prirodne resurse</i> ❖ <i>Smanjenje štetnih emisija i očuvanje okoliša</i> ❖ <i>Smanjenje troškova električne energije</i>
AKTIVNOSTI MJERE	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Analiziranje potreba korištenja obnovljivih izvora energije</i> • <i>Poticanje korištenja energetske obnove stambenih i poslovnih objekata</i> • <i>Sufinanciranje izrade projektne dokumentacije za projekt obnove objekata</i> • <i>Sufinanciranje energetskih pregleda i certificiranja objekata</i> • <i>Sufinanciranje izrade projektne dokumentacije za</i>

-
- projekt ekološki prihvatljive javne rasvjete*
- *Demontaža ekološki neprihvatljive javne rasvjete*
  - *Nabava i ugradnja ekoloških rasvjetnih tijela i opreme*
  - *Educiranje stanovnika o važnosti korištenja obnovljivih izvora energije*
  - *Priprema dokumentacije za apliciranje projekata za financiranje iz EU fondova*

NOSITELJI MJERE

Općina Čačinci

RAZDOBLJE

2015.-2020.

PROVEDBE

POTENCIJALNI IZVORI FINANCIRANJA *Općina Čačinci, Virovitičko-podravska županija, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, EU fondovi*

MJERA 3.2.2. POTICANJE KORIŠTENJA OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE

Obnovljivi izvori energije sve se više nude kao jedno od najvažnijih rješenja u borbi protiv klimatskih promjena i energetske krize.

Činjenica je da se u većini općina na području Republike Hrvatske obnovljivi izvor energije nisu izdigli iznad marginalne razine bez aktivne uloge i direktne pomoći države.

Na području općine izrazito je nizak udio korištenja obnovljivih izvora energije, pa je potrebno poticati korištenje istih prije svega sunčeve energije.

STRATEŠKI CILJ 3
ZAŠTITA OKOLIŠA

PRIORITET

3.1. ENERGETSKA EFIKASNOST I OBNOVLJIVI IZVOR ENERGIJE

MJERA

3.1.2. poticanje korištenja obnovljivih izvora energije

CILJ MJERE

❖ *Senzibiliziranje javnosti o održivom razvoju i zaštiti okoliša*

AKTIVNOSTI MJERE

- *Poticanje korištenja obnovljivih izvora energije u kućanstvima, turizmu, poljoprivredi i drugim proizvodnim djelatnostima*
  - *Provodenje edukacija za stanovništvo i poslovne subjekte o važnosti i isplativosti korištenja obnovljivih*
-

---

izvora energije

NOSITELJI MJERE *Općina Čačinci*

RAZDOBLJE *2015.-2020.*
PROVEDBE

POTENCIJALNI IZVORI *Općina Čačinci, Virovitičko-podravska županija, Ministarstvo zaštite okoliša i prirode, Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost, EU fondovi*

12. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA ZA PROVEDBU STRATEGIJE

Održivo upravljanje lokalnim razvojem počiva na načelu partnerstva, suradnje i uključivanja lokalne zajednice u procese odlučivanja. Kako bi Strategija postala instrument ostvarenja gospodarskog i društvenog napretka, potrebno je osigurati institucionalnu podršku svih uključenih dionika razvoja.

Institucionalni okvir sadrži ove dionike uključene u provedbu Strateškog programa gospodarskog razvoja Općine Čačinci za razdoblje 2015.-2020.:

- ✓ Općinskog načelnika
- ✓ Općinsko vijeće
- ✓ Jedinstveni upravni odjel Općine Čačinci
- ✓ Radnu skupinu za provedbu strategije.

Općinski načelnik usklađuje aktivnosti svih dionika provedbe strategije donošenjem provedbenih akata, predlaganjem mjera provedbe, nadzorom nad izvršavanjem mjera, sudjelovanjem u postupku rangiranja razvojnih projekata te izvještavanjem Općinskog vijeća o provedbi i rezultatima provedbe.

Općinsko vijeće usvaja Strategiju te nakon usvajanja razmatrajući periodična i druga izvješća prati njezinu provedbu.

U okviru svog djelokruga rada Jedinstveni upravni odjel Općine Čačinci prati provedbu, priprema i provodi općinske razvojne projekte, a obavlja i druge poslove od važnosti za provedbu Strateškog programa razvoja Općine Čačinci 2015. - 2020.

Kako bi se ostvarili sinergijski efekti u Radnu skupinu za provedbu strategije potrebno je uključiti i predstavnike javnog, gospodarskog (privatnog) i civilnog sektora, koji su svojim inputima doprinijeli izradi što realnijeg pregleda stanja, postavljanja vizije, ciljeva, prioriteta i mjera razvoja Općine Čačinci.

Dionici iz javnog sektora imaju ključnu ulogu u pripremi i provedbi projekata iz područja svojeg djelovanja. Javni sektor uključuje Općinu Čačinci, odnosno organizacije javnog sektora s područja Općine Čačinci kao što je škola, ambulanta i Turistička zajednica Općine Čačinci.

Organizacije civilnog društva, čije polje interesa predstavljaju svi segmenti društva, svojim proaktivnim djelovanjem doprinose kvaliteti života područja na kojem djeluju te svojim radom u suradnji s ostalim dionicima mogu utjecati na dotok dodatnih sredstava iz drugih regija, nacionalnih i EU fondova, kako bi se financirale inicijative iz područja njihovog djelovanja, a u cilju ukupnog lokalnog razvoja.

Sektor gospodarstva (ili privatni sektor) predstavlja okosnicu ekonomskog razvoja i glavni je pokretač kreiranja novih radnih mesta, blagostanja i povećanog standarda življenja.

13. FINANCIJSKI PLAN

Osiguranje finansijskih sredstava, upravljanje tim sredstvima kao i praćenje njihova korištenja, zasigurno je jedan od važnih aspekata provedbe Strategije. Osim definiranih strateških ciljeva i prioriteta, definirane su i mjere, a za svaku mjeru predviđeni su i mogući izvori financiranja.

Najznačajniji izvori financiranja bit će EU fondovi, dok će se iz nacionalnog, a većinom iz lokalnog proračuna financirati projekti za koje neće postojati mjere u okviru EU fondova, a planirani su ovom Strategijom. To se prvenstveno odnosi na pripremu projektne dokumentacije.

Uz proračunska sredstva Općine Čačinci, projekte definirane ovim dokumentom moguće je financirati putem sljedećih izvora financiranja na nacionalnoj i regionalnoj razini:

- Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU
- Ministarstvo poljoprivrede
- Ministarstvo gospodarstva
- Ministarstvo poduzetništva i obrta
- Ministarstvo turizma
- Hrvatska turistička zajednica
- Ministarstvo kulture
- Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja
- Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
- Ministarstvo socijalne politike i mladih
- Ministarstvo zdravlja
- Ministarstvo zaštite okoliša i prirode
- Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost
- Ured za udruge Republike Hrvatske
- Hrvatske vode
- Hrvatske željeznice
- Hrvatska agencija za malo gospodarstvo (HAMAG)
- Poslovno inovacijski centar Hrvatske (BICRO)
- Virovitičko-podravska županija

Ulaskom Republike Hrvatske u Europsku uniju, Općini Čačinci dostupni su programi Unije, te strukturni i investicijski fondovi. Projekti definirani ovom Strategijom mogu se financirati putem sljedećih programa Unije:

- Kreativna Europa
- Obzor 2020
- COSME-Program za konkurentnost poduzeća 2014.-2020.
- LIFE -Program život
- Program zapošljavanje i socijalne inovacije
- Inicijativa za zapošljavanje mladih
- Erasmus +
- Program o pravima, jednakosti i građanstvu
- LIFE program za zaštitu okoliša i klimatske akcije...

Kreativna Europa

Novi program EU Kreativna Europa poduprijet će kulturni s ciljem njihovog doprinosa održivom rastu i zapošljavanju. Program će davati potporu za očuvanje i promicanje europske kulturne i jezične raznolikosti, te potpore jačanju konkurentnosti sektora, čime će se pridonijeti ostvarivanju ciljeva EU 2020 strategije.

Obzor 2020

Program Obzor 2020 nudi rješenja i odgovore na gospodarsku krizu, investiranja u buduće poslove i razvoj, rješavanja pitanja građana EU o njihovoj materijalnoj sigurnosti, općoj sigurnosti i okolišu, kao i jačanja globalne pozicije EU u istraživanjima, inovacijama i tehnologijama.

COSME-Program za konkurentnost poduzeća 2014.-2020.

Program za poticanje konkurentnosti tvrtki, maloga i srednjeg poduzetništva pod nazivom Programme for the Competitiveness of Enterprises and small and medium-sized enterprises (COSME) koji će se provoditi od 2014. do 2020. godine.

LIFE -Program život

Navedenim programom će se pridonijeti prelasku na efikasno, niskougljično gospodarstvo, pridonijeti zaštiti okoliša i poboljšanju kvalitete okoliša te zaustaviti gubitak bioraznolikosti.

Program zapošljavanje i socijalne inovacije

Financijski je instrument za promicanje visoke razine kvalitetnog i održivog zapošljavanja na razini EU-a, jamčenje primjerene i dostojne socijalne zaštite, borbu protiv socijalne isključenosti i siromaštva te poboljšanje radnih uvjeta.

Inicijativa za zapošljavanje mladih

Inicijativom će se posebno podupirati mlade ljude koji su nezaposleni i nisu uključeni u programe obrazovanja ili osposobljavanja, uključujući mlade koji su dugo nezaposleni i one koji nisu prijavili da traže posao.

Erasmus +

Erasmus + usmjeren je jačanju znanja i vještina te zapošljivosti europskih građana, kao i unapređivanju obrazovanja, osposobljavanja te rada u području mladih i sporta.

Program o pravima, jednakosti i građanstvu

Cilj navedenog programa je daljni razvoj područja u kojem se promiču jednakost i prava svih stanovnika, promiče se zaštita osoba s invaliditetom, ravnopravnost muškaraca i žena, spriječava nasilje nad djecom, mladima i ženama te spriječava i suzbija rasizam.

LIFE program za zaštitu okoliša i klimatske akcije...

Life je program Europske komisije kojim se želi osigurati razvoj i provedba inovativnih odgovora na izazove povezane s okolišem poput očuvanja prirode i bološke raznolikosti, gospodarenje otpadom, cirkularne ekonomije, održivog upravljanja resursima, kvalitete zraka, sprječavanje i ublažavanje klimatskih promjena.

Strukturni i investicijski fondovi Europske unije obuhvaćaju:

Europski fond za regionalni razvoj (EFRR)

Cilj navedenog Fonda je jačanje ekonomske i socijalne kohezije, te smanjivanje razlika u razvoju između regija unutar Europske Unije. Većinom je usmjeren na infrastrukturne investicije, proizvodne investicije u cilju otvaranja radnih mjesta, te na lokalni razvoj i razvoj malog i srednjeg poduzetništva.

Europski socijalni fond (ESF)

European Social Fund predstavlja glavni financijski instrument Europske unije za ostvarivanje strateških ciljeva politike zapošljavanja. Fond osigurava podršku europskim regijama koje su pogodene visokom stopom nezaposlenosti. Europski socijalni fond kao glavni instrument Europske unije usmjeren je na poticanje poduzetništva, pružanje pomoći posloprimcima u pronalaženju boljih radnih mjesta i uspostavi pravednijih mogućnosti za sve građane EU-a prilikom njihovog zapošljavanja, a njegovo se djelovanje temelji na ulaganju u ljudske resurse. Financijska sredstva ulaže u projekte vezane uz zapošljavanje koji se provode na lokalnoj, regionalnoj i državnoj razini diljem Europske unije, počevši od malih projekata čiji su nositelji male dobrovorne ustanove kojima se želi pomoći osobama s poteškoćama u pronalaženju

prikladnog radnog mesta do projekata kojima se promiče strukovno obrazovanje među stanovništvom.

Kohezijski fond (CF)

To je finansijski mehanizam za financiranje velikih infrastrukturnih projekata u EU na području prometa i zaštite okoliša u svrhu postizanja gospodarske i socijalne kohezije Europske Unije, te poticanja održivog razvoja.

Kohezijski fond financira intervencije na području:

- Okolišne infrastrukture s ciljem preuzimanja EU standarda zaštite okoliša
- Učinkovito korištenje energije i korištenje obnovljivih izvora energije
- Trans-europske transportne mreže (Trans-European Transport Networks)
- Transportne infrastrukture (izvan TEN-T mreže), koja doprinosi okolišno održivom inter-operabilnosti transportnih mreža diljem EU, te potiče inter-modalne prometne sustave

Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj (European Agricultural Fund for Rural Development, EAFRD)

Cilj je jačanje europske politike ruralnog razvoja i pojednostavljanje njezine provedbe. Konkretno, poboljšava upravljanje i kontrolu nad politikom ruralnog razvoja. Pravo zatražiti sredstva imaju poljoprivredni gospodarski subjekti, poljoprivredne organizacije, udruge i sindikati, udruge za zaštitu okoliša, organizacije koje pružaju usluge u kulturi zajednice, uključujući medije, udruge žena, poljoprivrednici, šumari i mladi.

Aktivnosti koje se podupiru povezane su s mjerama grupiranim oko četiri osi:

- Konkurentnost (strukovno osposobljavanje i informativne aktivnosti, programi koji potiču pomaganje mladim poljoprivrednicima, aktivnosti čiji je cilj modernizacija poljoprivrednih i šumarskih posjeda i povećanje njihove komercijalne uspješnosti, aktivnosti koje potiču poljoprivrednike da sudjeluju u programima koji promiču kvalitetu hrane itd.)
- Okoliš
- Kvaliteta života (aktivnosti usmjerene obnavljanju i razvoju sela te očuvanje i najbolje korištenje ruralne baštine)
- LEADER- poticanje ruralnog stanovništva i lokalnih čimbenika, uključujući i lokalnu upravu, na mobilizaciju u svrhu razmatranja potencijala područja u kojem žive te njihovo pretvaranje u izradu i primjene lokalnih strategija.

Republika Hrvatska ima četiri operativna programa.

- Konkurentnost i kohezija
- Učinkoviti ljudski potencijali
- Program ruralnog razvoja
- Operativni program za pomorstvo i ribarstvo

Financijska sredstva za provedbu pojedinih projekata mogu se osigurati i putem vanjskih investitora. Podnositelji projekata trebaju potražiti partnere koji sa svojim ljudskim i financijskim kapacitetima mogu doprinijeti ostvarenju projekata.

14. PROVEDBA STRATEGIJE

Strateški program gospodarskog razvoja Općine Čačinci je instrument za planiranje vlastitih sredstava, ali i za nastupanje prema različitim donatorima i investitorima, uključujući Vladu Republike Hrvatske te fondove Europske Unije. Iako je za očekivati da će u prvoj fazi provedbe Općina Čačinci imati glavnu ulogu u provedbi ispravna i ravnomjerna podjela odgovornosti bit će sastavni dio provedbe Strategije.

Budući da je Strategija usklađena s Kohezijskom politikom EU 2014 – 2020, usmjerena je prema ciljevima Strategije 2020 (zapošljavanje, istraživanje i razvoj, klimatske promjene i učinkovito korištenje energije, obrazovanje, smanjenje siromaštva i socijalnu uključenost) te usmjerena na rezultate ostvarivanja pametnog, održivog i uključivog rasta.

Dodatno, u planu provedbe Strategije naglasak je dan na dostizanje maksimalnog učinka financiranja projekata iz EU fondova, a cilj je postati primjer dobre prakse u korištenju fondova Europske unije za razvojne projekte predviđene u Strategiji. Ucrtavanjem jasnog smjera razvoja, koji obuhvaća sve segmente života stanovnika općine i postizanjem sporazumne odluke po tom pitanju na razini čitave zajednice, otvoren je put prema suradnji i zajedničkom radu na provedbi Strategije. Naglasak u procesu izrade Strategije stavljen je na partnerstvo javnog, privatnog i civilnog sektora te na suradnju svih sudionika. Stoga se pri izradi Strategije vodilo računa o prijedlozima i mišljenju lokalnog stanovništva i predstavnika svih sektora. Štoviše, svrha procesa strateškog planiranja bila je direktnim razgovorom, otvorenom diskusijom i putem radionica, ostvariti partnerstvo koje mora rezultirati posvećenosti ciljevima, prioritetima i mjerama koje su zajednički utvrđene.

Navedeno će osigurati kvalitetnu provedbu Strategije. Strategija razvoja Općine Čačinci bit će usvojena od strane Općinskog Vijeća. Usvajanje konačnog teksta Strategije ne znači kraj procesa. Strategija je "živi dokument" pa će se i nakon njezina donošenja kontinuirano pratiti provođenje ciljeva te periodično održavati konzultacije sa svim relevantnim društvenim i gospodarskim subjektima kako bi se utvrdilo koliko se promijenilo stanje u okruženju i postoje li novi izazovi.

15. POVEZANOST I USKLAĐENOST STRATEGIJE RAZVOJA OPĆINE ČAČINCI S DRUGIM STRATEŠKIM DOKUMENTIMA HIJERARHIJSKI VIŠIH RAZINA

Pri izradi Strateškog programa razvoja Općine Čačinci za razdoblje 2015. – 2020. godine prepoznat je i uvažen širi strateški kontekst. Drugim riječima, vodilo se računa o povezanosti i usklađenosti s konkretnim strateškim i programskim dokumentima hijerarhijski viših razina:

- počevši od osnovne analize gdje su navedeni i neki trendovi te razvojni momenti na županijskoj razini,
- preko SWOT analize gdje je određeni dio identificiranih prilika i prijetnji u vanjskom okruženju Općine Čačinci uzeo u obzir relevantne odrednice Županijske razvojne strategije Virovitičko-podravske županije
- do samog postavljanja strateških ciljeva i prioriteta gdje se nastojalo da ti ciljevi i prioriteti slijede opći smjer zadan ciljevima i prioritetima na međuopćinskoj (lokalna akcijska grupa), županijskoj i nacionalnoj razini u mjeri u kojoj je to moguće, uz uvažavanje specifičnih situacija i okolnosti u Općini Čačinci.

Općina Čačinci članica je Lokalne akcijske grupe „Papuk“ nastale na temelju inicijative 5 jedinica lokalne samouprave s područja Virovitičko-podravske županije koje su prepoznale važnost i svrhu strateškog udruživanja u kontekstu lokalnog održivog razvoja. Unutar LAG-a definirani su strateški ciljevi, prioriteti, mjere i pripadajuće aktivnosti.

Ciljevi su:

- ✓ održivo gospodarstvo i ruralni razvoj
- ✓ infrastruktura i zaštita okoliša
- ✓ društveni i socijalni razvoj

Županijska razvojna strategija Virovitičko-podravske županije 2011. – 2013. utvrdila je 3 (tri) ključna strateška cilja:

- ✓ razvoj konkurentnog gospodarstva zasnovanog na konkurentnoj poljoprivredi, poduzetništvu, izvoznoj industriji, zaštiti prirode i održivom turizmu
- ✓ izgradnja ljudskih potencijala u skladu s potrebama tržišta rada županije i Panonske Hrvatske
- ✓ unapređenje kvalitete života, očuvanje okoliša, prirodnog, povijesnog i kulturnog naslijeđa

Metodološki slično, ovi strateški ciljevi županije provode se prioritetima i povezanim mjerama. Od nacionalnih strateških i programskih dokumenata u obzir su primarno uzeti sljedeći:

- ✓ Strategija razvoja turizma Republike Hrvatske do 2020. godine
- ✓ Strategija regionalnog razvoja RH 2011-2013. godine
- ✓ Strategija razvoja poduzetništva u Republici Hrvatskoj 2013.-2020.
- ✓ Strategija razvoja klastera u Republici Hrvatskoj 2011.-2020.
- ✓ Strategija energetskog razvoja Republike Hrvatske do 2020.
- ✓ Strategija prometnog razvoja Republike Hrvatske za razdoblje od 2014. do 2030. godine
- ✓ Strategija očuvanja, zaštite, i održivog gospodarskog korištenja kulturne baštine Republike Hrvatske za razdoblje 2011.-2015.
- ✓ Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije
- ✓ Nacionalna strategija stvaranja poticajnog okruženja za razvoj civilnog društva od 2012. do 2016. godine
- ✓ Operativni program Konkurentnost i kohezija 2014.-2020.
- ✓ Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.
- ✓ Program ruralnog razvoja 2014.-2020.

Kao što je već prethodno navedeno, Strateški program gospodarskog razvoja Općine Čačinci predstavlja jedan od osnovnih temelja za učinkovito korištenje fondova i programa Europske unije za finansijsko razdoblje 2015.-2020., poglavito:

- Evropskog fonda za regionalni razvoj,
- Evropskog socijalnog fonda,
- Evropskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj
- Programa Unije kao što su Erasmus+ ili Europa za građane.

Stoga je kod definiranja strateških ciljeva i prioriteta Općine Čačinci za razdoblje 2015. - 2020 uzet u obzir i krovni strateški dokument Europske unije - Europa 2020. (desetogodišnja strategija rasta Europske unije). Strategijom Europa 2020. nastoji se potaknuti rast koji je pametan – učinkovitijim ulaganjem u obrazovanje, istraživanje i inovacije, održiv – zahvaljujući odlučnom zaokretu niskougljičnom gospodarstvu i uključiv – stavljanjem velikog naglaska na stvaranje radnih mjesta i smanjenje siromaštva.

16. PROCJENA O UTJECAJU STRATEŠKIH CILJEVA, PRIORITETA I MJERA STRATEŠKOG PROGRAMA NA ZAŠTITU OKOLIŠA

Čovjek, da bi preživio u svojoj okolini, mora upravljati njome. Na žalost, povijest je dokazala da ljudi uglavnom ne razmišljaju o posljedicama svog djelovanja dok nije prekasno. Najočitiji primjer je stanje okoline u kojoj živimo. Bogati krajolik planete koju nastanjujemo nastajao je postepeno, tijekom više od tri i pol milijarde godina evolucijskih promjena.

Oblikovan je prirodnim silama poput promjena u zemljinoj kori, ledenim dobima, vatrom i interakcijom među vrstama. Mnogo je vremena i evolucije bilo potrebno da Zemlja postane pogodna za život kakav danas poznajemo. No, prije otprilike deset tisuća godina, jedna se vrsta pokušala izdići iznad snaga prirode i okoline u kojoj se razvila. Radi se, naravno, o čovjeku. Od trenutka u kojem je čovjek po prvi puta svjesno upotrijebio alat kako bi neki prirodni materijal prilagodio svojim potrebama, počeo je nepovratni proces uništavanja okoline.

Razvojem znanosti i tehnologije prirodni su se resursi počeli trošiti na efikasnije načine, ali sve značajnije i nepovratnije. Grubo gledajući, u začetcima proizvodnje, utjecaj na okoliš svodio se uglavnom na trošenje resursa s minimalnim zagađenjem okoliša. No, dalnjim rastom potreba i razvojem industrijske proizvodnje, čovjekov je utjecaj na okoliš postao značajniji. Više se nije radilo samo o nekontroliranom trošenju prirodnih resursa već je značajan faktor postao otpad koji čovjek vraća u okoliš kao nusprodukte proizvodnje. Na žalost, svijest o utjecaju koji ljudska djelatnost ima na okoliš nije se razvijala istom brzinom. S obzirom da se naša zemlja nalazi u posebnoj situaciji kada uz sav teret gospodarske krize mora pronaći put u europske integracije, dobar dio rada i razmišljanja usmjerio se ka zaštiti okoliša.

Pitanje zakonske regulative na području zaštite okoliša danas je bez sumnje jedno od najvažnijih. Ujedno, u vezi tog pitanja također ima najviše nepoznanica, dvojbi i "sivih zona". Zakonska regulativa nalaže da se prilikom izrade dokumenta Strateškog programa gospodarskog razvoja Općine Čačinci ishodi mišljenje o potrebi provedbe strateške procjene utjecaja Strategije na okoliš čemu je općina pristupila. Strateški program gospodarskog razvoja Općine Čačinci usmjerava gospodarski i socijalni razvoj, kroz zaštitu okoliša, prema održivom razvoju općine, te je u skladu sa zakonskom regulativom navedenog područja (Zakonom o zaštiti okoliša i svim ostalim pratećim zakonskim direktivama).

Navedeni ciljevi, prioriteti i mjere unutar navedenog dokumenta potiču održivi razvoj općine i u tom okviru zaštita okoliša i prirode nameće se kao vrlo važna komponenta.

Strateški dokument usmjerava sve aktivnosti ka optimalnom i racionalnom korištenju prirodnih resursa u svrhu razvoja gospodarstva, te se unutar navedenog dokumenta predviđene mjere za smanjenje negativnih utjecaja na okoliš.

17. ZAKLJUČAK

Kao ključni dokument razvoja na lokalnoj razini Strateški program gospodarskog razvoja Općine Čačinci za razdoblje 2015.-2020. vlasništvo je svih stanovnika općine, svih pravnih i fizičkih osoba koje djeluju na ovom području.

Dokument je rezultat predanog rada članova radne skupine, obrade i analize svih relevantnih podataka, a temeljen je na suradnji i partnerstvu između ključnih dionika. Strategija sadržava niz potrebnih mjera koje su uvjet daljnog razvoja Općine Čačinci, oko kojih su se usuglasili svi sudionici u izradi Strategije, putem radnih grupa kako bi zajednički definirali razvojni smjer i strateške ciljeve. Identificirani su i obrađeni razvojni projekti koji su zalog budućeg razvoja Općine Čačinci.

Jedan od ključnih preduvjeta u donošenju ovog dokumenta je i spoznaja kako se tijekom izrade Strategije postigao sporazum o važnosti planiranja, te je podignuta razina svijesti o razvojnim potrebama i ograničenjima s kojim je općina suočena. U Strategiji su identificirani ključni razvojni pravci, te se uspostavila uspješna komunikacija između svih ključnih dionika.

Ta činjenica poslužiti će kako bi se sastavili učinkoviti provedbeni timovi za provedbu strategije. Zaključno, krajnja svrha cijelog procesa strateškog planiranja i izrade Strategije je osigurati višu kvalitetu života za sve stanovnike općine, a to znači unaprijediti društveni život i infrastrukturu općine, podići razinu gospodarske konkurentnosti poduzetnika, očuvati okoliš, odnosno rasti prema načelima održivog razvoja.

Za ostvarenje Strategije potrebno je kontinuirano i fokusirano raditi na stvaranju pozitivnog okruženja, koje će zasigurno rezultirati većom kvalitetom života u Općini Čačinci, smanjenjem emigracije, nezaposlenosti te stvaranjem pozitivne razvojne perspektive općine. Najveći izazov pred općinskim vodstvom je kako da sve zacrtane ciljeve razvoja ostvare zajednički i u planiranom roku, te kako da osiguraju sredstva putem državnih i EU institucija za financiranje ključnih projekata.

Ukratko, najveći izazov biti će kako da planirana vizija razvoja Čačinci do 2020. godine postane stvarnost, implementirani projekti referenca, a dostignuti rezultati podloga za dostojanstven život svakog stanovnika općine.